

NENUSTOKIME KALBĖJĘ APIE LIETUVĄ

Antanas Dundzila

Po rugsėjo pradžioje su-
laukto nepriklausomybės
pripažinimo, Lietuvos rei-
kalai kaip tai dingo iš viešų
jų forumų, iš pasaulinės
spaudos. Lyg nebėliko apie
ką kalbėti, kuo rūpintis...

Dabar amerikiečiai tebe-
kalba ir teberašo apie sovie-
tus, vėl apie ryškiau prade-
dančią žėrėti Gorbačiovo
žvaigždę, šiek tiek apie Jel-
tsiną. Pasaulinėse žiniuose
pirmasias vietas užėmė kiti
– JAV ir sovietų vienapu-
siško nusiginklavimo lenk-
tynės, Irako užslėpti ginklai,
karas Jugoslavijoje, derybos
Art. Rytuose ir t.t.

Tiesa, šviežiai pripažintą
Lietuvą tuoj pat viešai užsi-
puolė žydai, prieš Lietuvos
valstybės interesus pasišiau-
šė lenkai – taip, apie tai bu-
vo rašyta... Tačiau ne tokių
žinių laukėme. Kai tokios
žinios pasirodo, nuo jų ten-
ka gintis. Gi mums reikėjo,
reikia ir reikės plačiuosius
Lietuvos interesus puoselė-
jančių žinių, kurių čia kaip
tik pasigendame.

Pasaulinėje arenoje rei-
kia žinių, reikia viešosios
opinijos rūpesčio apie to-
kius reikalus, kaip kad pvz.:

- sovietų kariuomenės
tebebuvimą Pabaltijo kraš-
tuose, be aiškaus, viešai pa-
skelbto plano ją išvesti;

- kaltės nustatymo dėl
paskutiniu metu Lietuvoje
viešai padarytų, stubinan-
čios apimties nuostolių;

- rimtų derybų su Mas-
kva dėl santykių sunormavi-
mo su naujai pripažinta
Lietuva (ar kad ir bendrai su
Pabaltijo valstybėmis);

- paskutinių 50 metų bė-
gyje Lietuvai padarytų ma-
terialinių nuostoliu bent
esminių kategorijų nustaty-
mo artimiausioje ateityje;

- sovietams atiduoto
Lietuvos aukso atgavimo;

- įvykdyto lietuvių tau-
tos naikavimo – genocido
dokumentacijos;

- Punsko lietuvių tauti-
nės mažumos padėties Len-
kijoje.

Kai kas sakys, kad šiuo
metu negalima murmėti nei
prieš sovietus nei prieš vo-
kiečius (na – ir, pagal kai
kurių DIRVOS skaitytojų
pasisakymus, nei prieš

Bušą!), nes bent, su sovie-
tais, dar reikės derėtis (o iš
Busho prašyti paramos)...
Kaip gi murmėsi, kai Gor-
bačiovas š.m. rugsėjo pra-
džioje pasauliui pasirodė
tokiu didžiu humanistu, Lie-
tuvai pripažino nepriklauso-
mybę? Kaip čia murmėsi,
jei tuos praeities nusikalti-
mus seniai, labai seniai pa-
darė tiesioginiai ir beveik
asmeniškai Hitleris su Sta-
linu? Kaip čia dabar kelsi
dar tik vakar įvykdytas
suktybes, kai privalome
kurti ateitį? Ir t.t. ir t.t...

O aš sakau, kad tą viską
kelti, dokumentuoti, skelbti
– pasaulio akyse laikyti –
reikia! Šią išvadą remiu
šiuometinio gyvenimo pa-
vyzdžiais, pareiga Lietuvos
interesams ir numanoma
strategija. Jei mes patys ty-
lėsime, tai niekas kitas mū-
sų neužstos, Lietuvos
skriaudas ir nuostolius nu-
žers šalin.

Štai, turime žydų pavyz-
dį, kurie, gavę iš vokiečių
milžiniškas materialines re-
paracijas, kiekviena proga
(kartais net iki reikalo per-
tempimo) pasaulio akyse
laiko įvykdyto holokusto
faktą. Čia už Hitlerio nusi-
kaltimus turėjo užmokėti
kelios vokiečių generacijos.
Tam tikra prasme už Hitle-
rio nusikaltimus pabaudą
moka visas pasaulis.

Turime Niurembergo
teismo precedentą, kuriame
buvo atmesta įsakymo vyk-
dymo teorija ir už nusikalti-
mus žmogiškumui buvo
baudžiama.

Bandymas visas kaltes
asmeniškai suversti Stalinui
bei Hitleriui tegali būti gud-
ri dabartinių vokiečių ir so-
vietų valstybės vadovų – gi
sovietijos atžvilgiu – tiesio-
ginių Stalino ipėdinių ma-
nevrų, bandant atsikratyti
kolektyvinės atsakomybės.

Per pusę šimto metų Lie-
tuva buvo nepaprastai
skriaudžiama, todėl Lietuvą
šiandien pripažįstantieji va-
karykščiai jos skriaudėjai
jai privalo džentelmeniškai
atsilyginti. Lietuva šian-
dien yra skurde, nes ji buvo
svetimųjų naikinama ir eks-
plotuojama, o kartais – tre-
(Nukelta į 12 psl.)

Mama ir močiutė mums taip pat liepė žvakutėmis šviesti Lietuvai kelią. Ejome su visais, giedojome ir Dievą prašėme pagalbos. O kai užaugsimė, pasididžiudami galėsime kalbėti, kad buvome drauge su visais dideliais vyrais ir su visom gražiom mergaitėm... Antano Varankos nuotr.

DVIDEŠIMT PENKI KONSULAI LIETUVOS ŠVENTĖJE

Kun. Juozas Prunskis

Lietuvos gen. konsulas
Chicagosje Vaclovas Kleiza
ir Lietuvių kultūros muzie-
jaus įkūrėjas Stasys Balze-
kas spalio 3 d. dailioje mu-
ziejaus salėje suorganizavo
iškilmes – šventę pasi-
džiaugti Lietuvos atgauta
nepriklausomybe ir grįžimu
į tarptautinę laisvųjų tautų
bendrįją.

Susirinko apie 300 kvies-
tų svečių – vadovaujančių
lietuvių visuomenininkų ne
tik iš Chicagos bei priemies-
čių, bet ir iš Indianos, Mich-
igano valstijų. Čia matėsi ir
vadovaujantieji latvių, estų,
ukrainiečių veikėjai, bet
svarbiausia – net dvidešimts
penkių valstybių konsulai.
Pirmą kartą jų tiek susirinko
į lietuvių renginį. Buvo net
ir lenkų atstovas.

Lietuvos laisvės minėji-
mą pradėjo vyriausia rengi-
nio organizavimo vadovė

A. Keželenė. Ji pakvietė
muziejaus vadovą St. Balze-
ką, kuris pasidžiaugė Lietu-
vos laisve bei gausiais sve-
čiais, susirinkusiais šio lai-
mėjimo atšvesti. Lietuvos
gen. kons. V. Kleiza išryški-
no laimę, kad Lietuva vėl
įsijungė į laisvųjų tautų tar-
pą. To siekiant buvo ilga ir
sunki kova. Mus stiprino,
kad didžiosios vakarų valsty-
bės nebuvo pripažinusios
Lietuvos įjungimo į Sov. Są-
jungą. Ypač esame giliai
dėkingi valstybėms, pirmo-
sioms pripažinusioms Lie-
tuvos nepriklausomybę, tai
Islandijai ir Danijai. Jų pa-
rama mums buvo ypač svar-
bi. Pasidžiaugė abiejų šių
kraštų konsulų dalyvavimu
šioje šventėje. Visiems gau-
siai plojant, iššaukė čia pat
stovėjusį Danijos konsulą.

Stasys Balzekas pakvietė
visus pasivaikinti, bet dar

pirma gubernatoriaus at-
stovė Mary Dunea perteikė
specialią gubernatoriaus
sveikinimo proklamaciją.

Eilė stalų buvo nukrauti
skanėstais, kepiniais ir vai-
siais, kurių pasirinkę svečiai
galėjo prie staliukų užkan-
džiauti.

Visą renginį ir vaišes or-
ganizuojant daug pasidarda-
vo Alė Keželenė ir E. Ka-
tauskienė. Kaligrafiškai
kvietimus buvo sukūrusi Re-
gina Gailešiūtė, juos išsiun-
tinėti talkino Antanina Ba-
leišienė, renginį ruošiant tal-
kino N. Voketaitienė, Lai-
ma Von der Stoep, Gr. Lie-
tand.

Visą vakarą svečius
linksmo pianistas Rober-
tas Mockus. – Ištroškusius
vaišino Mary Cunningham,
M. Grina, Br. Dovilas, Džiū-
gas ir Jurgis Augiai. Buvo
nemažai daktarų, inžinierių,
jų tarpe ir ALT-bos pirm.
inž. Gr. Lazauskas, gausiai
LB vadovaujančių asmenų.
Visa šventė praėjo labai jau-
kioje draugiškoje atmosfero-
je. Matėsi ir keletas atvyku-
sių iš Lietuvos. Šventė su-
organizuota sėkmingai, geru
laiku ir tinkamoje vietoje.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• **JAV ATSTOVYBĖ VILNIUJE** buvo atidaryta Specialiomis iškilėmis, kuriose dalyvavo Lietuvos Parlamento ir Vyriausybės svarbieji asmenys: V. Landsbergis, Stankevičius, Motieka, Saudargas ir kiti.

JAV atstovybės patikėtinis Darry N. Johansonas pasakė atidarymo kalbą, kurioje priminė, kad tai yra pirmą JAV diplomatinę misiją Vilniuje nuo 1939 metų, kai mūsų pasiuntinybė Kaune buvo uždaryta. Pažymėjo ir tai, kad Lietuvos žmonių dvasia ir drąsa padėjo atkurti Lietuvos respubliką. Ir pagaliau priminė, kad mes čia esame tam, kad galėtume bendradarbiauti su Lietuvos vyriausybe ir žmonėmis Lietuvai žengiant politiniu ir ekonominiu reformų keliu.

V. Landsbergis, perkirpdamas atstovybės atidarymo juostelę priminė:

"Tegul bus leista priminti ir tai, kad JAV – šalis, kuri daugiau už kitas gali apsaugoti mažą, nepriklausomą valstybę. Ir su ta viltimi mes džiaugsmingai sveikiname šios ambasados atidarymą..."

JAV ambasados Lietuvoje administratorius Antanas Špakauskas pranešė, kad ambasadoje laikinai dirba keturi amerikiečiai ir dešimt Lietuvos studentų, studijuojančių anglų kalbą. Į klausimą, kada ambasada pradės duoti vizas p. A. Špakauskas atsakė, kad visų pirma iš Amerikos reikia gauti seifą, vėliau specialų antspaudą vizoms ir leidimą.

Atstovybė atidaryta 1991 m. spalio 1 d. V. Mykolaičio – Putino gatvėje Nr. 4.

• **DIRVOJE JAU BUVO RAŠYTA**, kad yra daug nepatenkintų, jog pusiau slapta pradėta revizuoti Lietuvos valstybės simbolis Vytis, keičiant herbo spalvas ir heraldinę žirgo pozą.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos taryba parašė laišką Lietuvos Respublikos Aukščiausiai Tarybai. Tame laiške sakoma: "Neaišku, kodėl Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės herbas, perimtas Lietuvos respublikos 1918-1940 metais ir atkurtas 1990 m. kovo 11 Akto, dabar perdirbinėjamas.

Kiekviena istorinė epocha įnešė tam tikras pataisas ir į herbą. Dabar viską nubraukti, reikėtų atsisakyti Lietuvos Respublikos 1918-1940 m., o mes paskelbėme atkūrę būtent šią valstybę, o ne Lietuvos Didžiąją Kunigaikštystę.

Todėl visų Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių vardu reikalaujame pakeisti savo skubotą sprendimą, priešingu atveju mes pasilieiname teisę organizuoti parašų rinkimą referendumo surengimui šiuo klausimu."

Mūsų žiniomis Politinių kalinių ir Tremtinių Sąjunga yra pati stipriausia narių ir veikla Lietuvos patriotinė organizacija. Jos pasiryžimas apginti iš auksčiau priimtą Vytį, kada tiek daug kitų svarbesnių reikalų, sveikintinas.

• **ŠIUO METU LIETUVOS SIENŲ APSAUGOJE** dirba 2500 kareivių. Tai labai mažas skaičius. Jis bus didinamas palaipsniui, pagal paties gyvenimo iškeltus reikalavimus – taip pareiškė Audrius Butkevičius, Krašto apsaugos departamento generalinis direktorius. Planuojama, kad Lietuvai reikės apie 22.000 savos kariuomenės. Ji bus ruošama krašto sienų apsaugai, o reikalui esant ir partizaniniam karui.

• **ILGA LAIKĄ**, Lietuvai siekiant nepriklausomybės, iš Maskvos vis buvo gasdinama, kad bus pareikštos stiprios pretenzijos iš Gudijos dėl Vilniaus krašto, net kešinantys į Vilnių. O iš pačios sovietijos pretenzijos į Klaipėdą ir net visą Mažąją Lietuvą.

Šiuo metu jau žinoma, kad Gudiją jokių sienų pakeitimų nesieks. Tuo reikalu Lietuvos ir Gudijos atstovai jau posėdžiavo ir nutarė per porą savaičių paruošti sienų reikalo deklaraciją.

• **LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA** buvo pareikalavusios, kad iš jų sostinių, sovietinė kariuomenė būtų išvesta iki gruodžio 1 d. Sovietai į tai piktokai reagavo. Kad dėl to neištemptų santykių, greičiausia, kad išvedimo data bus nukelta kiek vėlesniam laikui.

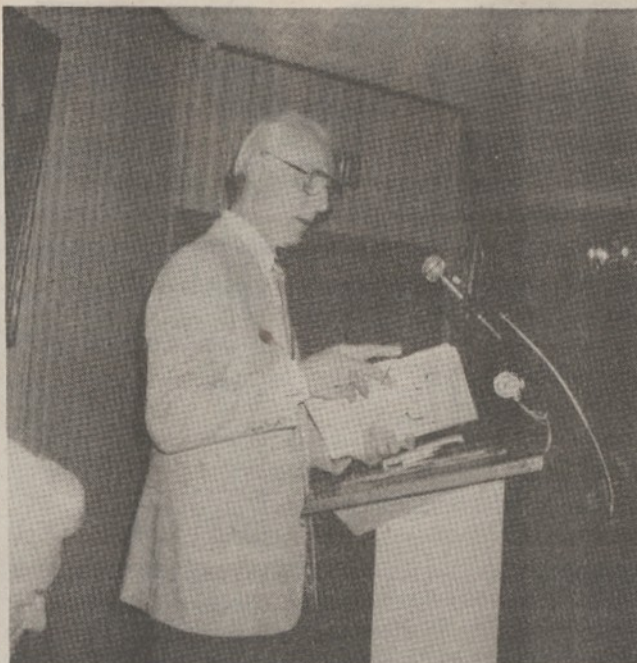
• **PIETŲ KORĖJA**, kuri buvo viena iš pirmųjų valstybių, pripažinusi Lietuvos nepriklausomybę, dabar į Lietuvą siunčia didesnę delegaciją. Jie numato, kad su Lietuva ateityje galėsianti vesti gyvus prekybinius ryšius.

• **IŠ VILNIAUS GIRDĖTI**, kad Lietuvos vyriausybės sudėtis vėl keičiama. Dabar sovietams rengiantis išvesti savo kariuomenę, labai svarbu turėti gerą krašto apsaugos ministeriją ir ministerį. Kol kas aiškiausiai minimas Audrius Butkevičius, iki šiol buvęs Lietuvos Apsaugos Departamento vadovas.

• **PRANEŠAMA**, kad praėjusią savaitę iš Kaliningrado srities (Karaliaučiaus) karinių dalinių pabėgo 20 karių.

• **PRADĖTA** labai aktyviai rūpintis, kad per 1 ar 2 mėnesius iš Sovietijos būtų perimti geležinkeliai, uostai, laivai ir visas kitas susisiekimo turtas.

• **SUSIDARĖ PALANKIOS SĄLYGOS**, kad keliaujantieji į Lietuvą, nuo lapkričio pradžios, tris kartus per savaitę, gali lengvai pasinaudoti Vokietijos lėktuvais Lufthansa, skrendant per Rygą ir Kijevą. Rygoje lėktuvai būna antradieniais, penktadieniais ir sekmadieniais. Į Kijevą lėktuvai skrenda pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais.

VLIK o vicepirm. Pilypas Narutis kalba apie VLIKo delegacijos vizitą Maskvoje ir Lietuvoje. Pranešimas buvo Chicago Lietuvių Tautiniuose Namuose rugsėjo 26 d.

Ed. Šulaičio nuotr.

VLIKO SPAUDOS KONFERENCIJA CHICAGOJE

Edvardas Šulaitis

Chicago Tautiniuose Namuose rugsėjo mėn. 26 d. buvo sušaukta spaudos konferencija, kurioje pagrindinį pranešimą padarė Vliko vicepirm. Pilypas Narutis, plačiau papasakodamas apie Helsinkio konferenciją Maskvoje ir apie Vliko pasitarimus Lietuvoje.

Reikia pasakyti, jog ši skelbtoji "spaudos konferencija" niekuo nesiskyrė nuo paprastų susirinkimų, kokių mūsų tarpe dažnai pasitaiko, ypatingai, kuomet kai kurios organizacijos nori apie save pasigarsinti saviškių tarpe. Nors publikos buvo gana daug, tačiau spaudos ar kitų komunikacijos priemonių darbuotojų nedaug matėsi. O taip pat nebuvo ir Vliko veiklą nermiančių arba jai abejingų žmonių.

Pačią konferenciją atidarė Vliko Tarybos pirm. G. Lazauskas, kuris pirmininkauti pakvietė J. Jurkūną, o šis supažindino su pačiu P. Naručiu. Šis kalbėjo gan ilgai, apie 40 min. Pradžioje supažindino su delegacijos dalyviais: dr. K. Bobeliu, Eltos dir. J. Bobeliu, dr. A. Budreckiu, P. Naručiu ir prie jų Kopenhagoje prisijungusį dr. K. Genį. Jie kartu nuvažiavę ir į Maskvą, buvo labai šalta (tik 40 laipsnių), tačiau šiaip jau nuotaikos buvo šiltokos, ypatingai kada gavo teisę pakliūti į pagrindinę konferencijos vietą – "Dom Sojų" – labai gražų pastatą, į kurį galėjo įeiti tik 160 žmonių, (norinčių buvo apie 400).

Jiems į Maskvą atvykus, jau tęsėsi taip vadinamą "parallelinių organizacijų" posėdžiai, kur irgi buvo kalbama apie žmogaus teises. Konferencijos programoje, kaip jis pranešė, buvo pranešimas ir apie lesbijiečių bei

homoseksualų problemas.

Vliko atstovams nuvykus į pagrindinės konferencijos salę, Lietuvos delegatai jau buvo priimti kaip Helsinkio grupės nariai ir pasodinti kartu su kitų 37 valstybių atstovais (taip pat buvo priimta ir Lietuva bei Estija). Tas įvykis rugsėjo 10 dieną, kada konferenciją atidarė pats M. Gorbačiovas.

P. Narutis pasakojo apie susitikimus su Lietuvos bei kai kurių kitų kraštų delegacijomis bei dalyvavimą Lietuvos delegacijos surengtoje spaudos konferencijoje. Jam pačiam teko atremti vieną žurnalisto kaltinimą lietuviams dėl tariamos bendra darbiavusių su naciais rehabilitacijos. P. Narutis ne kartą skundėsi, kad iš Maskvos nebuvo galima susiskambinti nė su Amerika, nė su Lietuva.

Kalbėtojas nemaža laiko paskyrė ir Vliko delegacijos vizitui Lietuvoje atžymėti. Delegaciją priėmė min. pirm. G. Vagnorius, prez. V. Landsbergis, dalyvaujant pasitarimuose ir vyriausybės sekr. K. Čilinskui ir direkt. A. Skaigiriui. Rugsėjo 20 d. buvo pasirašytas formalus protokolas tarp Lietuvos vyriausybės ir Vliko, tačiau susitarimas dar turi būti patvirtintas Vliko Tarybos bei Seimo. Pagal šį susitarimą, Vlikas jau baigia darbą, nors, kaip vėliau išryškėjo, tiek V. Landsbergis tiek Vagnorius prašė Vliko, kad jiems ir toliau talkintų.

Ir kai kurių paklausėjų nuomone (jos buvo išsakytos pranešimą sekusiose diskusijose), Vlikas turėtų tęsti savo darbą. Ypatingai buvo susirūpinęs Vliko narys, Mažosios Lietuvos Rez. Sąjūdžio tarybos pirm. A. Regis, kuris nusiskundė, jog Vli-

kas dar neatliko visų darbų, nes Mažoji Lietuva nėra išlaisvinta. P. Naručiu entuziastingai ne kartą kartojant, kad Lietuva yra visiškai laisva, keli tautiečiai bandė prieštarauti – kokia jos laisvė, jeigu Lietuvoje yra rusų kariuomenė. Tada P. Narutis juos nuramino, sakydamas, jog rusų kariuomenė yra visoje Rytų Europoje, bet tas dar nereiškia, kad Lenkija, Vengrija ir kt. valstybės nėra laisvos. Bendrai, kaip atrodo, daugumos tautiečių nuomonė buvo ta, kad Vlikas dar ilgai turėtų egzistuoti.

Susirinkimo pabaigoje kalbėjo Vliko vicepirm. dr. L. Kriaučeliūnas, kuris pareiškė, kad Vliko seimas atkeliamas iš lapkričio pabaigos į lapkričio 1-3 dienas (jis bus Chicagoje), nes norima, kad galėtų dalyvauti min. pirmininkas G. Vagnorius.

DIRVA \$30.00 METAMS

Viskam brangstant pa-brango ir Dirvos leidimas: popierius, spausdinimas, pašto ir darbo išlaidos. Vilties Draugijos valdyba rugsėjo 10 d. tuos visus reikalus svarstė ir nutarė Dirvos prenumeratos kainą pakelti. Dabar, nuo spalio 1 d. už Dirvą metams reikės mokėti \$30.00. Pusei metų \$17.00. Atskiro numerio kaina 65 centai.

Bet keliant Dirvos kainą vienu atveju daroma ir nuolaida. Kadangi Dirvai labai reikalingi nauji prenumeratoriai, tai tris mėnesius – spalį, lapkritį ir gruodį, naujiems skaitytojams, kurie patys užsisako ar artimieji jiems užsako, Dirva metams kaštuoja tik \$20.00.

Naudokitės šia proga. Užsakykite gimtadienį ar vardadienį švenčiant, sukačių sulaukusiems, šventėms atėjus. Tai dovana ne vienai akimirklai, bet visiems metams.

**

–KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ–

Tai Algirdo Gustaičio dienoraštis apie pabėgimą iš Lietuvos per Vokietiją iki D.P. stovyklos Hanau.

Aprašo lagerio gyvenimą, čiurlioniečius, įvairius koncertus, vaidinimus, sporto rungtynes.

Suriša svarbius pasaulio įvykius su pabėgėlių kasdiniu gyvenimu.

Gausiai iliustruotas, 941 psl. Kaina \$30.00 & pašto išlaidos.

Devenių Kultūrinis Fondas

P.O. Box 10782

St. Petersburg, Fl. 33733

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVATEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS
DIRVA (USPS 157580)Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.
Prenumerata metams \$30.00, pusel metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų • Straipsniai pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.**ŽVILGSNIS Į ISTORINĮ
SEIMĄ***Jurgis Janušaitis*

Išsivijos lietuvių politiniam gyvenime vienu iš svarbiųjų įvykių tenka laikyti Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto istorinį seimą, kuris įvyks Chicagoje lapkričio mėn. 1-3 dienomis. Seimo ruošos komitetui vadovauja didelio ryžto, daug idėjų turintis visuomenininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas su kitais komiteto nariais.

Šis Vliko istorinis seimas turės nepaprastai daug įtakos į tolimesnę Vliko veiklą. Juk Lietuva jau išlaisvinta, nepriklausoma res publika, tad ir mūsų veiksmų veikla, iki šiol vadavusių Lietuvą, iš pagrindų keisis.

Vliko pirmininkas Dr. Kazys Bobelis yra pareiškęs, kad Vlikas savo įsipareigojimus ir darbą Lietuvos vadavime yra baigęs. Tuo reikalu jis tarėsi su Lietuvos ministru pirmininku Gediminu Vagnorium dėl archyvų, Vliko žinioje esančių fondų perdavimo Lietuvai. Tai bus galima padaryti ateinančių pavasarį, kada Vliko seimas vyks Vilniuje.

Taigi Vliko seimas ir Chicagoje ir Vilniuje vyks jau Lietuvai atgavus pilną nepriklausomybę.

Nežinia, kaip pažiūrės Vliko seimo atstovai į "Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas" pavadinimą, nes jis nebeatitinkas savo paskirčiai. Lietuva turi savo vyriausybę, parlamentą, pirmininką, užsienio atstovybes, ambasadorius, kurie ir rūpinsis Lietuvos valstybės interesais.

Šitokiose situacijose Vliko istorinis seimas turės padaryti nepaprastai svarbius sprendimus. Turės išspręsti ir Vliko tolimesnį likimą bei veiklos metodus.

Tat nelengvą uždavinį turi Vliko vicepirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas su komitetu, kad sudarius seimo programą, kuriame būtų sprendžiami patys svarbiausieji

šių dienų veiklos uždaviniai.

Tikime, kad bus paruošta gera programa, seimas bus darbingas ir padarys gerus, istorinius, Vliko darbą įvertinančius sprendimus.

Čia nors trumpai užsiminsime ir keleta būsimo Vliko seimo programos detalių. Kaip minėjome, seimas prasideda lapkričio 1 d., penktadienį, susipažinimo vakaru Lietuvos tautiniuose namuose. Lapkričio mėn. 2 d. Seimo posėdžiai Jaunimo centro didžioje salėje. Šiuose posėdžiuose, reikia manyti, bus atsisakyta Vliką sudarančių partijų atstovų sveikinimų, kaip pasitaikydavo anksčiau, o laikas bus skirtas svarbiems reikalams.

Lapkričio 3 d. Iškilmingos pamaldos Šv. Mergelės Marijos gimimo šventovėje, Marquette Parke. Šv. Mišias už Lietuvos nepriklausomybę ir už Lietuvos didvyrius, žuvusius dėl Lietuvos laisvės, aukos Jo Ekscelecija Vysk. Paulius Baltakis. Po pamaldų prie kryžiaus bus padėti žuvusiųjų atminimui pagerbti vainikai.

Lapkričio 3 d. sekmadienio vakare, puošnioje Martinių salėje, Seimo užbaigtųjų banketas. Jį rūpes tingai ruošia visuomeninė Irena Kriaučeliūnienė. Meninėje programoje dalyvaus ir mūsų žymioji rašytoja, aktorė, režisierė Birutė Pūkelevičiūtė iš Daytona Beach, Fla.

Banketas skiriamas Lietuvos respublikos ministerio pirmininko Gedimino Vagnoriaus garbei. Garbingasis svečias bankete pasakys ir pagrindinę kalbą.

Seime dalyvaus ir Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius. Jis stebės seimo eigą, sprendimus. Gediminas Vagnorius atvyksta JAV viceprezidento Dan Quayle kvietimu ir spalio mėn. pabaigoje turės su juo pasitarimą Indiana-

VLIKo vicepirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas kalbėjęs apie VLIKo seimą, kuris įvyks lapkričio 1-3d. Chicagoje.
Ed. Šulaičio nuotr.

**LIETUVOS VALDOVO D.L.K.
GEDIMINO MINĖJIMAS
DETROITE**

Spalio 6 d. Šv. Antano parapijoje minėta Lietuvos Valdovo D.L.K. Gedimino 650 mirties sukaktis. 10:30 v.r. laikomose mišiose kun. Alfonsas Babonas pamoksle kalbėjo apie D.L.K. Gediminą ir jo laikų Lietuvą. Skaitinius skaitė Antanas Osteika, giedojo parapijos choras.

12:15 val. p.p. parapijos salėje vyko akademija ir meninė dalis. Detroito Kultūros klubo pirmininkė Stefanija Kaunelienė, pradėdama akademiją pasakė, kad tam minėjimui ruošti pradėta senai, kada Lietuva dar buvo okupanto belaisvėje, o šiandien Lietuva jau laisva ir šiame minėjime iš laisvos Lietuvos dalyvauja net 17 jaunuolių, kurių tarpe jauniausias trijų metų Rinatas Tukis. Taip pat turime svečių ir iš Kanados – mano brolienė Elvira Kronienė ir Eugenija Repšytė.

Pagerbti mirusieji ir žuvusieji dėl Lietuvos laisvės.

polyje.

Seime laukiami ir dalyvaus garbingi svečiai – ambasadorius Anicetas Simutis, Lietuvos generaliniai konsulai – Vaclovas Kleiza ir Vytautas Čekanauskas. Taip pat laukiama ir daug kitų garbingų svečių, visuomenės veikėjų.

Vliko istoriniam seimui susirenkant, tenka nuoširdžiai palinkėti geriausios sėkmės, našių darbų ir gerų sprendimų.

Vlikas buvo įkurtas vokiečių okupacijos 1943 metais Lietuvoje. Veikia 48-rius metus, pradžioje Lietuvoje, vėliau Vokietijoje ir daugelį metų Amerikoje. Vlikas, politinėje veikloje yra atlikęs daug Lietuvai naudingų darbų.

Stefanijai Kaunelienei deklamuojant eilėraščius: "Eina garso nuo rubežiaus", "Neverk motužele" ir kitus, buvo uždegtos 5 žvakutės: už senuosius tautos gynėjus už degę LŠSI kapelionas kun. Alfonsas Babonas, už kurėjus savanorius – Klaipėdos krašto vaduotojas Vincas Tamošiūnas ir savanorio ku rėjo Čiunkos našlė Bronė Čiunkienė, už išvežtuosius į Sibirą – Algirdas Vaitiekaitis ir Aldona Tamulionienė, už miško brolius partizanus – Antanas Osteika ir už žuvusius ginant Televizijos bokštą ir Medininkuose nužudytus tarnautojus – LŠS garbės pirmininkas ir LŠSI pirmininkas Mykolas Abarius.

Po invokacijos, kurią sukalbėjo Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas, paskaitą skaitė prieš kelis metus atvykęs iš Lietuvos jaunas inžinierius Giedrius Markevičius. Paskaita buvo gerai paruošta, turininga ir įdomi, tik mūsų žmonėms buvo per ilgą. Po paskaitos sekė meninė dalis, kurią pravedė Mykolas Abarius.

Aktorius Vytautas Ogilvis paskaitė Možuriūno "Legendą apie Vilniaus įkūrimą". Moterų vokalinis vienetas, kurį sudaro S. Bitlerienė, St. Kaunelienė, A. Leparskienė, G. Norienė, V. Osteikienė, C. Plūrienė, N. Slizienė, A. Tamulionienė, Br. Viršilienė ir E. Žebartavičienė, vadovaujant muz. S. Sliziui padainavo 4 dainas: "Skrenda mintys", žodžiai J. Kriščiūno, muzika St. Slizio. "Suvalkija" harmonizuota St. Slizio. "Tėvynė" žodžiai J. Lapašinsko, muzika St. Slizio ir "Jūra" žodžiai V. Bložės, muzika A. Raudonikio, harmonizuota St. Slizio. Kiekviena daina publikos buvo palydėta ilgais plojimais. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Minėjimą rengė Detroito Lietuvių Kultūros Klubas – pirm. St. Kaunelienė, St. Butkaus šaulių kuopos – pir. Ed. Milkus ir Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga – Eug. Bulotienė.

LŠSI pirmininkas Mykolas Abarius pabaigoje tarė padėkos žodį visiems bet kuo prisidėjusiems prie šio minėjimo. Tarius padėkos žodį vyko pietūs ir pabendraavimas. Minėjime dalyvavo virš 100 žmonių.

PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Parapijos tradicinė gegužinė – piknikas įvyks spalio 27 d. parapijos patalpose, 1750 25th. St. Bus skanių maisto patiekalų ir dovanų stalas. Aukos ir loterijai laimėjimus galima įteikti parapijos aukų rinkėjams arba atnešti į kleboniją.

A. Grinius

**TRANSPAK praneša
KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į
LIETUVĄ**

pristatomi į namus su **NUOLAIDA**. Specialus susitarimas. Rūbai, maistas, vaistai **BE MUITO**. Nuolaida galioja rugsėjo ir spalio mėnesiais. Taigi, paskubėkit. Iš kitur siųskite paštu arba UPS.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
tel. 312-436-7772.

DĖMESIO!

Tai savaitinis Lietuvių tautinės sąjungos laikraštis, leidžiamas Lietuvoje ir redaguojamas Rimanto Smetonos. VILTIS ieško paramos ir prenumeratorių J.A. Valstybėse.

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.

VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką –
519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068
Tel. 708-823-3607

LIETUVOS AUKŠČIAUSIOS TARYBOS DEPUTATĖ DR. RASA RASTAUSKIENĖ JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINEI SAJUNGAI

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos tautininkų frakcija nuoširdžiai sveikina Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą Lietuvai sugrįžus į pasaulio valstybių būrį.

Viso pasaulio lietuvių bendras darbas jau atnešė puikius vaisius. Mes esame dėkingi už didžiulius Tautinės Sąjungos darbus, sprendžiant Lietuvos bylą, išlaikant lietuvišką tautinę sąmonę.

Siūsdami kuo geriausiai linkėjimus, esame pasiruošę naujiems bendriems darbams lietuvių tautos labui.

Mečislovas Treinys,
Tautininkų frakcijos pirmininkas 1991 VIII, 29

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINĖS SAJUNGOS
VALDYBOS PAKVIESTA
IR GLOBOJAMA VEIK
VISĄ RUGSĖJO MĖNESĮ
JUNGTINĖSE
AMERIKOS
VALSTYBĖSE
SVEČIAVOSI
NEPRIKLAUSOMOS
LIETUVOS
AUKŠČIAUSIOS
TARYBOS DEPUTATĖ
TAUTININKŲ
FRAKCIJOS ATSTOVĖ.
DR. RASA
RASTAUSKIENĖ

Geriamai viešniai buvo sudarytos sąlygos aplankyti visą eilę lietuviškų viensėdijų ir padaryti pranešimus bei atsakyti į klausimus Tautinės Sąjungos nariams ir plačiajai visuomenei.

Rugsėjo 4 tą dieną dr. Rasa Rastauskienė nusileido New Yorke, kur viešėjo pora dienų. Lietuvių Židiny tautininkams ir pritariantiems padarė pirmą pranešimą Amerikos žemyne. Turėjo susitikimą su konsulu Anicetu Simučiu, dabar jau esančiu Lietuvos Ambasadorium Jungtinėse Tautos. (New Yorko ALT s-gos skyriaus pirmininkas yra Aleksandras Vakselis)

Šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 7 ir 8 d.d. dalyvavo Korp! Neo-Lithuania suvažiavime Okonomowoc, Wisc., kur keletą kartų kalbėjo korporantams ir jų svečiams.

Pirmadienį jau Chicagoje. Amerikos lietuvių sostinėje dr. Rastauskienė svečiavosi trejetą dienų, aplankė Balzeko muziejų ir kitas įdomybes, turėjo progos vie

Pirmoji skilty: Rasa Rastauskienė, Dr. P. Švarcas ir ambasadorius Stasys Lozoraitis prie Ambasados rūmų Washingtone.

Antroji nuotraukoj Ambasados svečių priėmimų kambaryje.

Trečioji nuotraukoj Rasa Rastauskienė tarp gen. konsulo Vytauto Čekanausko ir ponios Čekanauskienės Los Angeles.

Ketvirtoji nuotraukoj Rasa Rastauskienė konsulo raštinėje.

Antroji skilty: Pirmoji nuotraukoj Dr. P. Švarcas ir dr. Rasa Rastauskienė Clevelando Visų Sielų mauzoliejuje prie Antano ir Sofijos Smetonienės kapų.

Antroji nuotraukoj Rūta Sakienė ir Rasa Rastauskienė Los Angeles kalnuose.

Trečioji nuotraukoj poetas Bernardas Brazdžionis susitikęs su Rasa Rastauskiene prie Los Angeles Švento Kazimiero baznyčios.

šėtis pas ALT S-gos Tarybos narį dr. Leoną Kriaučiūną ir poniją. Antradienį, rugsėjo 10-tą, S-gos Chicago skyrius (pirmininkė

Matilda Marcinkienė) surengė tautininkams ir visuomenei su viešnia susitikimą Tautiniuose Namuose.

(Nukelta į 5 psl.)

DR. RASA RASTAUSKIENĖ J.A. VALSTYBĖSE

(Atkelta iš 4 psl.)

Trečiadienį ir ketvirtadienį, 11-tą ir 12-tą, Clevelande aplankyta DIRVA, Lietuvos prezidento Antano Smetonos ir žmonos kapas mouzoliejuje bei kitos įdomybės. Penktadienį Lietuvių Namuose susirinkimas su tautininkais ir jų svečiais. Sekančią dieną sudaryta proga aplankyti ligoninę, kas jai, medicinos daktarei, buvo labai svarbu ir įdomu. (Sk. pirmininkas Paulius Vaitekūnas.)

Šeštadienį, rugsėjo 14-tą viešnia jau St. Petersburg, Floridoje, kur sekmadienį kalba lietuvių valgykloje dideliai miniai žmonių, o pirmadienį Sąjungos skyriaus nariams ir svečiams. Skyriaus pirmininkui Jonui Jonaičiui išvažiavus, susitikimus organizavo Juozas Šulaitis. Antradienį, rugsėjo 16-tą, S-gos garbės narys Vytautas Abraitis susitikimą su vietos tautininkais ir jų svečiais surengė Daytona Beach. (Sk. pirmininkė Marija Šarauskienė).

Los Angeles dr. Rasa Rastauskienė pasiekia rug-

sėjo 18-tą ir vieši vieną savaitę. Tos pačios dienos vakare susitinka su Sąjungos valdyba priėmimo ir specialiaame posėdyje. Savaitės bėgyje vizituoja gen. garbės konsulą Vytautą Čekanauską, Tautos Fondo atstovą Albiną Markevičių, S-gos pirmininką dr. Povilą Švarcą, Tautinių Namų pirmininką Joną Petronį, visur kalbėdama Lietuvos reikalais. Sudaromos sąlygos pamatyti Californijos dykumas, kalnus, laivu paplaukioti po Ramųjų Vandenyną, aplankyti turistines atrakcijas. Su dr. Zigmū Brinkiu aplanko Šv. Vincento ligoninę, kur turi progą apžiūrėti modernius įrengimus bei metodus ir stebėti inkstų operaciją. Sekmadienį, rugsėjo 22-ą, po mišių Šv. Kazimiero bažnyčioje, viešnios garbei surengtas iškilmingas banketas – susitikimas su Los Angeles lietuvišiais Tautiniuose Namuose. Organizavo Tautinių Namų valdyba. (Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriaus pirmininkė yra Liucija Mažeikienė).

Tautinės Sąjungos vyriausioji valdyba. Iš kairės: išdinininkas Ramūnas Bužėnas, vicepirm. Jonas Petronis, Aukščiausios Tarybos deputatė Dr. Rasa Rastauskienė, Tautinės Sąjungos pirm. Dr. Povilas Švarcas, vicepirm. Rūta Sakienė ir sekretorius Karolis Milkovaitis

Penktadienį, rugsėjo 27-tą, viešnia iš Nepriklausomos Lietuvos priimama Lietuvos Ambasadoriaus Jungtinėms Amerikos Valstybėms Stasio Lozoraičio, Washington, DC. Ambasadėje praleidžia gerą valandą laiko. Vėliau kiek laikas leidžia, aprodoma Amerikos sostinė, muziejai, įdomy-

bės.

Šeštadienį vakare dr. Rastauskienė Bostone, kur sekmadienį 2 val p.p. Lietuvių Namuose dalyvauja ALT S-gos skyriaus susirinkime (pirmininkas Juozas Rentelis) o 5 val. vėl daro kitą pranešimą susipažinime su Bostono lietuvių visuomene. Pirmadienį apžiūri Bostoną. Tai jau paskutinis dr. Rastauskienės viešėjimas, nes antradienį per New Yorką keliauja namo, kur jos laukia trigubi darbai, triguba atsakomybė – vaikų gydytojos Pasvalio ligoninėje, parlamentarės Aukščiausioje Taryboje ir veiklios atstovės Tautininkų Frakcijoje Parlamente bei Lietuvių Tautininkų Sąjungoje.

Gaila, kad spaudžiantys reikalai Lietuvoje privertė mūsų brangią viešnią aštuoniomis dienomis sutrumpinti savo numatytą viešnagę. Daug liko grupių ir pavienių žmonių, būtinai norėjusių su dr. Rastauskiene privačiai pasimatyti, deja laiko stoka to neleido.

Visose kelionėse Amerikoje dr. Rastauskienė lydėjo pasikeisdami ar drauge, Sąjungos pirmininkas dr. Povilas Švarcas ir v-pirm. Rūta Sakienė. Aplankytų skyrių pirmininkams, susitikimų organizatoriams ir viešnios gausiems globėjams AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS VALDYBA taria tautininkišką A Č I Ū. (rs)

RASOS RASTAUSTIENĖS PADĖKA

Leiskite per Jūsų laikraštį nuoširdžiai padėkoti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkui dr. Povilui Švarcui, vicepirmininkei Rūtai Sakienei, ALTS valdybai, Los Angeles,

New Yorko, Chicagos, Clevelando, St. Peterburgo, Daytono Beach, Bostono skyriams, Korp! Neo Lituania vadovybei už pradėtus tiesti tiltus tarp Amerikos ir Lietuvos tautininkų, už didelę paramą ir už gražią, prasmingą kelionę po JAV, lankant ALTS skyrius.

Su pagarba
Rasa Rastauskienė,
Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios
Tarybos deputatė

RASOS RASTAUSKIENĖS VIEŠNAGĖ LOS ANGELES

Š. m. rugsėjo mėn. 22 d. Los Angeles tautininkai turėjo neeilinę politinę atgailą. Mat, tą dieną čia lankėsi Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatė, Tautininkų Frakcijos atstovė Rasa Rastauskienė. Nežiūrint, kad šiuo metu svečiai iš Lietuvos nebėra didelė retenybė, o be to, čia vyko dar viešas renginys, į Lietuvių Tautinius Namus susirinko gražus būrys tautininkų ir jų draugų, norėdami su iškilia viešnia susitikti ir jos pasiklausti. Ir atvykę nesigailėjo. Jie išgirdo nepaprastai įdomų pranešimą, kuriame ji nustebino klausytojus savo erudicija, žiniomis bei išvalgumu, na ir dideliu taktu.

Tiesiog nuostabu, kad ši jauna (vos 33 m.) vaikų gydytoja yra tiek įsigilinsi į politinį bei ekonominį gyvenimą Lietuvoje ir taip puikiai orientuojasi pasaulinėje politikoje. Jos pranešimas nebuvo ilgas, bet labai kondensuotas, be jokio nereikalingo žodžio ar minties. Ji pademonstravo sugebėjimą savo mintis dėstyti aiškiai, išsamiai, nieko neužgaudama ar kritikuodama (Nukelta į 12 psl.)

Tautinės Sąjungos valdybos narys J. Taoras, Rasai Rastauskienei įteikia prez. A. Smetonos iš Clevelando laikų prisiminimų nuotrauką

Antroji nuotraukoj pranešime dalyvavę: prof. dr. E. Gerulis, J. Taoras, dr. P. Švarcas, dr. Rasa Rastauskienė, B. Taorienė, kun dr. M. Čyvas ir Tėvas Steponas

MAŽOSIOS LIETUVOS REZISTENCINIS SAJŪDIS ŠAUKIASI PAGALBOS

**MAŽOSIOS LIETUVOS
SAJŪDŽIO
PIRMININKAS
ALGIS A. REGIS DIRVOS
REDAKTORIUI RAŠO:**

"Mažosios Lietuvos lietuvams, kur jie begyventų rūpi, kad jų tėvų žemė, nusiaubta baisaus genocido, neliktų už prisikeliančios ne priklausomos Lietuvos ribų. Galutinis Mažosios Lietuvos likimas priklausys nuo mūsų visų sugebėjimo deramu rimtumu ir ryžtu kelti persitvarkančiame pasaulyje jo dabartinę būklę ir istorinę etninę priklausomybę.

Labai vertinsime, jeigu pridėtas kreipimasis į Lietuvos Respublikos Prezidentą pasirodytų Jūsų laikraščio puslapiuose. Paskutiniai etniniai mažlietuviai traukiasi iš gyvenimo. Jie tragiškai baigia savo ištisos tautos dalies esimą ir pasilieka gyvi tik savo paskutiniaisiais testamentais jos istorijoje. Šis kreipimasis į atsistatančios Lietuvos Prezidentą ir Parlamentą yra vienas iš tokių testamentų."

**O LIETUVOS
RESPUBLIKOS
PREZIDENTUI
VYTAUTUI
LANDSBERGIUI**

Mažosios Lietuvos Tarybos vardu rašo:

Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio vardu sveikiname jus, Lietuvos Respublikos Prezidentą, o jūsų asmenyje ir visą lietuvių tautą tėvynėje, atkaklių pastangų dėka atstačius valstybinę nepriklausomybę.

Kartu skaudžiai pergyvename, kad Lietuvos atstatymas tėra tik dalinis. Mažosios Lietuvos gyvenimo erdvė prie Baltijos, tūkstančius metų priklausiusi lietuviams ir jų artimoms gentims, tebėra svetimųjų sukurtoje genocidinėje būklėje.

Mažosios Lietuvos žmonės Antrojo pasaulinio karo genocidiškos smerties tebėra išblokšti iš savo tėvynės. Tėviškės ilgesio stiprinami net ir tolimiausiuose kraštuose jie jungėsi į bendrą veiklą, kad laisvajame pasaulyje galėtų prabilti už vispasiškai nuturtą kraštą ir išstremtus bei išžudytus žmones. Keli šios veiklos pavyzdžiai:

1945 metų rugpjūčio mėn., karui vos pasibaigus, Amerikos Lietuvių Taryba (ALT) įteikė Amerikos Jungtinių Valstijų vyriausybei memorandumą, protestuodama Karaliaučiaus ir kitų gretimų sričių paveldimą Sovietų Sąjungos laiki-

nai administracijai.

1946 metais Mažosios Lietuvos Tautinė Taryba Vaikų Vokietijoje, remdama 1918-tų metų Tilžės Akto deklaraciją, paskelbė pareiškimą, reikalaujantį Sov. Sąjungos administruojamą Mažąją Lietuvą įjungti į atstatytiną Lietuvos valstybę. Šis pareiškimas, kaip VLIKo memorandumu priedas, 1949 metais buvo įteiktas Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybei, prašant rasti būdą Lietuvos suverenumui atstatyti.

1954 metais Mažosios Lietuvos Tautinės tarybos pirmininkas asmeniškai įteikė Washingtone Jungtinių Amerikos Valstijų užsienio reikalų ministerijai memorandumą, pakartojantį lietuvių tautos aspiracijas, kad jų būtų paisoma Rytų Europos tautų santykius iš naujo pertvarkant.

1983 metų liepos mėn. 4-5 d. pasauliniame Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio suvažiavime Chicagoje mažlietuviai priėmė rezoliuciją su išipareigojimu visiems "laisvajame pasaulyje tęsti senųjų prūsų ir lietuvių dvasinį palikimą – nenuilstamai kovoti ir skelbti pasauliui, kad tai yra mūsų tautos žemė ir kad ji turi grįžti į bendrą naujai prisikelsiančią nepriklausomą Lietuvos valstybę."

1989 metų gruodžio 21 d. Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis motyvuota komunikacija kreipėsi į Sovietų Sąjungos prezidentą Michailą Gorbačiovą, kartu pateikdamas Maskvos Mokslų akademijos to krašto etninį lietuviškumą įrodymą.

1991 metų liepos 30 d. Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirmininkas, kalbėdamas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos darbo sesijoje Vilniuje, pareiškė mažlietuvių didelį susirūpinimą, kad be Mažosios Lietuvos apjungimo Lietuvos valstybės ribose, Lietuvos nepriklausomybė nebus pilnai įmanoma. Į keleriopai praplėstą Karaliaučiaus uostą, kaip pramoninę bei komercinę Baltijos bazę, masinis veržimasis iš Rusijos ir kitų plataus užnugario slavų kraštų žalos Lietuvos teritorijos demografinį stabilumą ir valstybinį suverenumą.

Prūsų Lietuvą ištikęs holokostinis likimas šaukiasi gyvosios lietuvių tautos ir jos valstybinių vadovų atnaujinto ryžto visomis ga-

Po koncerto Marijampolėje. Iš kairės: Rimantas Dabšys, Antanas Polikaitis, pianistė Jūratė Kuodienė, režis. Petras Maželis, pianistė Jūratė Kuodytė, Bronius Seliukas, Emanuelis Jarašiūnas.

IŠ LOS ANGELES PER NEW YORKĄ, BERLYNĄ, VARŠUVĄ Į VILNIŲ

Vyrų kvarteto antroji viešnagė Lietuvoje

Petras Maželis

Nors Lietuvoje ir buvo neramūs laikai, Los Angeles vyrų kvartetas: Emanuelis Jarašiūnas, Bronius Seliukas, Antanas Polikaitis ir Rimtautas Dabšys, kartu su rež. Petru Maželiu ir Dalile Polikaitiene, praėjus vos porai metų nuo pirmosios viešnagės, vėl vyko į Vilnių, Kauną, Marijampolę ir Palangą, kad daina pabendrautų su tėviškėnais. Prieš pat išvykstant staiga susirgo kvarteto nuolatinė pianistė, kompozitorė Raimonda Apeikytė. Rūpestis didelis. Skambinimų ir ieškojimų dėka Lietuvoje koncertams skambino pianistė Jūratė Kuodienė, o solo skambino jos dukterė, tik baigusi Vilniaus konservatoriją – Jūratė Kuodytė.

Kvarteto koncertus suorganizavo ir labai rūpestingai jais ir viešnage rūpinosi energingoji, niekad nepavargstanti Marijampolės

liomis vykdyti savo patriotinės teisės Baltijos erdvėje. Tai išžudytų lietuvių ir jų genčių prailgusių kovų testamentas ir gyvosios tautos ateities laidas.

Plačiajame pasaulyje išblaškyti lietuvininkai sveikindami atstatytą Lietuvos valstybę tikisi, kad tolimesniuose gyvenimo keliuose ji vadovausis lapkričio 30 d. Tilžės Akto ir Vasario 16 d. Vilniaus akto imperatyvais.

Pasirašė: *Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio Taryba –*

*Algis A. Regis, pirm.,
Ramūnas Buntinas,
Dr. Karina Srugytė,
Vilius A. Trumpjonas,
Kurtas Vėlius,
Jurgis Lampsatis,
A.P. Bagdonas.*

miesto kultūrinių renginių direktorė Elvyra Procevičienė. Jos darbą rėmė miesto meras Vytautas Beržinis, Fasa fabriko vyr. direktorius Jonas Šeškevičius su žmona Irena.

Ir va, patikrinę pasus ir vizas, paslėpę pinigus kas prie kojos, kas po pažastim ar liemenį, tempdami sunkius lagaminus su dovanomis kvietėjams ir giminėms, gražų, saulėtą Petrinių rytą palikom Kaliforniją, atsiradome New Yorke ir netrukus plasnojome į Berlyną.

Skrydis ramus, naktis trumpa ir saulėtą rytą jau buvome Berlyne. Čia apsirūpinome markėmis ir netrukus jau buvome puikiame miesto centre esančiame viešbutyje. Negaišdami, persikorė foto aparatus, tapome turistais.

BERLYNAS. Buvo tikrai įdomu po daugelio metų vėl būti mieste, kur karo padarinių jau nematyti, stebėti na miesto švara it tvarka. Daug medžių, ypač liepų. Vaikštome prisimindami gatves, žygiuojame garsiąja Unter den Linden, toli nusi tiesusia gatve. Taip miela kvėpuoti jau žydinčių liepų

medum kvepiančiu oru.

Išlikusieji senosios architektūros pastatai nuvalyti, šviesūs, o kiti didžiujasi moderniosios statybos ir technikos formomis. Judėjimas didelis. Ir čia trūksta vietų mašinoms pasistatyti. Gyvenimas ištaigingas, puikios krautuvės, erdvūs ir gražūs restoranai, bet matai ir Mc Donald.

Kainos? Labai aukštos, brangiau nei Amerikoje. Kad ir brangu, valgyti vis tiek reikia, nors su markėmis mums nebuvo blogai. Nepaisydami dietų skaniai pavalgėme, užgėrė alaus skubėjome atgal į viešbutį, kur jau laukė turistinis autobusas.

Kvarteto vadovas Emanuelis Jarašiūnas, patyręs ir visad nešinas juodą krepšį keliautojas, drausmingas reikalų bei išvykos tvarkytojas, pasirūpino, kad galimai daugiau pamatytume, pajustumė skirtumą tarp buvusių dviejų Berlynų. Važiuojame, dairomės. Gidė pasakoja vokiškai ir angliškai. Prabėga muziejai, teatrai, paminklai, istoriniai ir modernieji pastatai.

(Nukelta į 7 psl.)

Rytiniame Berlyne, prie seno muziejaus.

KADA LIGONIS BE SĄMONĖS

Dr. A.L. Čepulis

Kada ligos nuveda žmogaus gyvybę beveik prie pabaigos, atsiranda įvairios problemos, kurių sprendimas gali būti labai sunkus. Čia nekalbėsime apie žmones, kurie miršta staiga, o kalbėsime apie tuos, kurie be sąmonės gyvena savaitėmis, mėnesiais ar metais.

Dar labai neseniai, jei širdis ir kvėpavimas sustodavo, žmogus buvo laikomas mirusiu. Šiandien jau galima nustatyti, kad smegenys neveikia, širdis dar plaka. Tokia smegenų mirtis nėra reta po kraujo išsiliejimo smegenyse, širdies atakos ar nelaimingų atsitikimų.

Ligoninė pacientas pradžioje yra gydomas labai intensyviai. Jei po kelių savaičių, po visų pastangų ir tyrimų, randama, kad daugiau pagalbos nėra, ligonis yra perkeliamas į senelių namus. Intraveninis maitinimas yra nutraukiamas, o jo vietoj įdedamas vamzdelis į skrandį. Maitinimo mašina yra prijungiamama, kuri pumpuoja nustatytą kiekį skysto maisto. Kol mašinos maitina ir žmogus kvėpuoja, nors ir be sąmonės, skaitomas gyvas.

Giminės pradžioje lanko dažnai, vėliau rečiau, o po metų ar daugiau, kai kas tik sąskaitas apmoka.

Prieš dešimtmetį tokie be sąmonės gyventojai buvo laikomi gyvi, kol mirtis neateidavo dėl kitų priežasčių. Ir tai galėjo tęstis kelis metus. Giminės ir, žinoma, pacientas neturėjo jokio pasirinkimo. Kai kas vadindavo tokį gydymą, priverstą teisminės sistemos, 100.000 dolerių laidotuviams.

Ypatingai vyresnio amžiaus žmonės, kuriuos priverstinis gydymas lietė dėl greito santaupų sunaudojimo, pradėjo reikalauti, kad būtų išleistas įstatymas, leidžiantis patiems nuspręsti gydymo tvarką.

1991 metų vasarą apie 40 Amerikos valstijų jau buvo išleidę įstatymus apie teisę nuspręsti tolimensį gydymą. Ohio turi įstatymą, kad galima įgalinti kitą asmenį daryti ribotus sprendimus kai ligonis nustoja sąmonės. Dauguma tokių įstatymų dar gali reikalauti brangių advokatų ir teismų, kad patvirtintų kas buvo seniau surašyta ir notarizuota. Teismai sprendžia ar koks kompetetingas žmogus gali reikalauti gydymą sustabdyti. Tačiau jei toks reikalavimas galėtų būti ligonio mirties priežastimi, teismas svarsto.

Tat jūsų pageidavimas gali priklausyti nuo teisėjo nuotikos, jo įsitikinimų ir esamų įstatymų interpretacijos. Geriausia galimybė išvengti mechanizuotos egzistencijos yra jos visai nepradėti. Kada maitinimo ir kvėpavimo mašinos yra prijungtos, jas teisiniai sustabdyti labai sunku. Gydytojas atsižvelgs į jūsų norus, ypač jei matys legalų dokumentą. Daugumas pavyzdgingiausių ir rūpestingiausių vėžio gydymo namų, tvarkomu Hospice arba religinių seselių, retai naudoja dirbtinį maitinimą, kada ligonis yra be sąmonės.

Pereito šimtmečio bėgy, mažai galintis gydytojas ir ligonio šeima, rūpinosi jo paskutinėmis dienomis. Paskutinio dvidešimtmečio bėgy, medicinai smarkiai pažengus, ligoninių administratoriai, advokatai, psichologai, visai nauji padėjėjai, vadinami rizikos vertintojai ir pagaliau teismai įsivėlė į ligonio kritiškų dienų tvarkymą, ypač jei ligonio nuomonė raštu nežinoma. Šiandien ligonis ir jo šeima turi būti pasiruošę įvairiems spaudimams iš šalies, kurie gali būti labai nuoširdūs, bet kilę iš kitos religijos ir kitų pažiūrų.

Mirtis yra neišvengiama dalis mūsų egzistencijos. Ne žiūrint kokias religinei grupei ar gyvenimo filosofijai žmogus priklauso, mirties klausimas yra visų nagrinėjamas. Tik vienu garsiau, kitu tyliau. Katalikų pažiūra žemiškas gyvenimas yra subordinuotas dvasiniam išlikimui. Gal labai suprastinus, gyvenimas neturintis sąmonės siekti dvasinių vertybių, neturėtų reikalauti ypatingų

pastangų jį išlaikyti. Pratesti gyvenimą tik dėl to, kad techniškai jau galima, nebūtinai etiškai pateisinamas.

Ką gali daryti žmogus, nebūtinai ligonis, kad išvengtų įvairių diskusijų ir brangių bylinėjimosi išlaidų, jei prarastų sąmonę be vilties ją vėl atgauti. Ar norėtumėt, kad būtų naudojamos visos techniškos priemonės gyvybę išlaikyti kada protas nebedirba? Jei jums taip atrodo, išdėstykite savo nuomonę artimiesiems ir savo gydytojui. Jei atrodo, kad dirbtinis maitinimas ir mechanizuotas kvėpavimas nėra vertas, ypač kai ligonis yra perkeliamas į senelių namus, kreipkitės pas advokatą ir sudarykite "Durable power of attorney for health care". Šis dokumentas įgalioja vieną suaugusį daryti sprendimus kito suaugusio sveikatos klausimais. Galite dar pridėti savo apgalvotas detales, kaip pav. radikali chirurgija, ar uždrausti naudoti ypatingas maitinimo ar kvėpavimo priemones. Teismai į jūsų nuomonę atsižvelgs, bet ar priims ar atmes, turbūt priklausys nuo teisėjo.

Dar kartą norėčiau pabrėžti, kad atsisakymas mechanizuotų priemonių gyvybei išlaikyti, kada smegenų veikimas yra neatšaukiamai sustojęs, nėra savižudybė ar eutanazija, bet daugumos krikščionių priimta pažiūra. Katalikų tarpe tai būtų vadinama "ordinary" arba daugiau natūrali pagalba, o "extraordinary" reikštų kiti metodai – mechanizuoti, kurie gali prailginti gyvenimą, bet nepadedą gražinti sąmonės. Rodos, paprasta mintis, bet tarpe dviejų interpretuojančių teologų yra penkios nuomonės. Idomu, kad iš 404 Michigano gydytojų 80% atsisakytų sau bet kokių "Extraordinary" priemonių savo gyvybei pratęsti, jei smegenų veikimas yra neatšaukiamai

mai sustojęs.

Neseniai išleista knyga apie savižudybę "Final Exit" turi nepaprastą pasisekimą rinkoje. Tai rodo žmonių susirūpinimą mirties klausimais. Sakoma, kad prieš kelis metus, prieš teismams ir kitiems pašaliečiams išsivieliant į gydymo procesą, tokia knyga visai nebūtų buvusi priimta spaus-

dinimui.

Šių minčių tikslas yra priminti, kad mes esame mirtingi ir kad ypač kai kurių ligų pabaiga gali būti labai sudėtinga. Taip pat noriu pasakyti, kad mes turime pasirinkimą, apie kurį reikia pagalvoti, jam pasiruošti ir už jį kovoti.

1991 rugsėjo 30.

IŠ LOS ANGELES PER NEW YORKĄ, BERLYNĄ, VARŠUVĄ Į VILNIŲ

(Atkelta iš 6 psl.)

Tiek daug istorijos, tiek daug įvykių čia šimtmečiais praslinkę. Taip besidairydami priartėjome prie garsiosios sienos likučių. Palikti tik kai kurie gabalai, kaip paminklai, visa likusi siena čia pat mašinų malama ir medžiaga naudojama ten pat istorinio kelio pravedimui.

Netoliese ir Hitlerio bunkeris. Jau ir garsieji Brandenburgo vartai – tik viršuje be vežimo ir arklių. Jie nuimti atnaujinimui. Netoliese ir komunistinis, arkadinio stiliaus didžiulis paminklas jų žuvusiems. Viršuje stovi taip įkyriai storas, masyvus, plačiai atvertais milinės skvernais metalinis karys. Nedrąsu ten jam stovėti, nes jį saugo vokiečių policija.

Sako, kad gražiausieji pastatai, paminklai, muziejai ir buvusieji vokiečių valdiniai rūmai pateko rytiniam Berlynui – rusams. Ir koks skirtumas. Pastatai pa juode, nevalyti, sienos suskilusios, kolonos skeveldrų išdaužytos, o nuo komunistų statytų pastatų balkonų gabalais iškritęs cementas. Gatvės daug kur duobėtos, o žmonės slenka gana paniūriais veidais.

Mums buvo duota laiko laisvam pasivaikščiavimui, na ir kai kuriose blokuose "pasigrozėti" sovietiška blokų statyba. Žiūrėdamas į juos gali save klausti, kur esi – Vilniuje, Varšuvoje, Kaune? Ta pati statyba visur. Taip sovietai mokėjo suvienodinti ne tik žmones, bet ir pastatus.

Varšuvoje nuovargio išvarginti laukiame traukinio. Iš kairės: Bronius Seliukas, Antanas Polikaitis, Rimantas Dabšys, Dalilė Polikaitienė.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE

FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345 Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455	Petkus Funeral Home 1410 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-863-2108 Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003
--	--

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD A. PETKUS	DONALD M. PETKUS LAWRENCE C. GASUNAS
---	---

PALIKIMAI IR JŲ FORMOS

Teisinės palikimų ir mokesčių normos.
Testamentiniai palikimai, pakeičiami
(revocable) ir nepakeičiami
(irrevocable) "Trusts".

A. Kiršonis

Daugelis iš mūsų galvoja apie palikimus. Vieni planuoja, kaip geriausiomis sąlygomis palikti savo artimiesiems visa tai, kas liks po mirties. Kiti, jausdami, kad gali jiems tekti artimų gimiinių palikimas, taipogi pagalvoja apie tinkamiausią teisinę normą palikimui gauti. Visi nori išvengti bereikalingų mokesčių, teismų ir teisinių patarnavimų išlaidų, kurios kartais negailestingai sunaikina vertingą palikimą, paliekant tik trupinius palikimų gavėjams, nes pasirinktas palikimui tvarkyti kelias ir teisinė norma buvo netinkami.

Palikimams tvarkyti teisinių normų yra daug ir dažnai nelengva žinoti, kuri teisinė norma, ar pasirinktas kelias yra tinkamiausias.

Reikia susipažinti su mokesčių įstatymais, kurie liečia pasirinktu keliu palikimus tvarkančias normas. Reikia būti atsargiems, pasirenkant teisinius patarėjus, nes yra atsitikimų, kad jums pataria daug brangesnį kelią.

Jau daugelis metų įvairiuose Europos kraštuose ir Amerikos kontinente vartojama teisinė forma palikimams tvarkyti yra testamentas arba "testamentary trust", kurie, testatoriui mirus, reikalingi specialaus teismo (probate) patvirtinimo. Teismo procesas sudėtingas, gana brangus ir užtrunka ilgesnį laiką. Apytikriai skaičiuojama, kad teismo procesas tęsiasi apie metus ar daugiau.

Testamento vykdytojas (executor) yra tas asmuo, kuris yra įgaliotas vykdyti testamentą. Dažnai testatoriui yra reikalingas teisinis patarėjas.

Prieš patiekiant vietovės, kur testatorius gyvena, ar paliko palikimą, testamentą vykdytojas atlieka visą eilę įstatymais nustatytų formų:

1. suregistruoja ir įkainuoja visą palikimą;
2. atlieka teismo nustatytą tvarką skelbimų procedūrą, pranešant apie tai visiems užinteresuotiems atsiliepti į palikimą;
3. praneša kreditoriams nustatytu laiku pareikšti pretenzijas į skolas.

Testamento byla tampa viešas dokumentas. Teismo

posėdžiai būna vieši.

Teismo procesui pasibaigus, testamentą vykdytojas, teismo pavedimu, likviduoja visą turtą, apmoka teismo išlaidas, skolas, teisinius patarnavimus ir kitas išlaidas. Visa, kas liko, teismo pavedimu išmoka palikimo gavėjams.

Kadangi "probate" teismo mokesčiai, atlyginimai už patarnavimus, ir visos kitos išlaidos yra skirtingi įvairiose valstijose, todėl jų čia nenagrinėsiu, nes užimtų per daug vietos. Paminėsiu tik tai, kas yra skelbiama Kalifornijoje pagal "probate" kodo 901 straipsnį.

"Probate" teismo išlaidos yra sekančios:

4% už pirmus	\$ 15,000.00 – \$ 600.00
3% už sekančius	\$ 85,000.00 – \$ 2,550.00
2% už sekančius	\$ 900,000.00 – \$18,000.00
1% už daugiau kaip	\$1,000,000.00 –

Nekilnojamo turto palikimo vertė šiuo atveju skaitoma rinkos kaina, įskaitant paskolą į rinkos kainą.

Kalifornijos valstijoje yra nustatyti ir skelbiami sekantys mažiausi atlyginimai "probate" teismo advokatui ir palikimo vykdytojui (kartu):

"Probate" turto vertė	Atlyginimo mokestis
\$ 40,000.00	\$ 2,700.00
\$ 100,000.00	\$ 6,300.00
\$ 500,000.00	\$22,300.00
\$1,000,000.00	\$42,300.00
\$2,000,000.00	\$62,300.00

Čia yra įskaitomos tik normalios administracijos išlaidos. Aukščiau minėtos sumos neįskaito nekilnojamo turto mokesčių ir kitų pardavimo išlaidų. Kalifornijoje testamentiniams palikimams, kurių turto rinkos kaina neviršija \$60,000.00 yra supaprastinta palikimo procedūra, laikas, formalumai ir išlaidos.

Pasitaiko ir kitokių "probate" teismo atvejų. Garsios Hollywood filmų aktorės Marilyn Monroe palikimo pajamas už "royalties" sudarė daugiau kaip \$1,600,000.00. Testamentą vykdytojas 1980 m. pranešė, kad visos skolos sumoje \$372,136.00 apmokėtos ir \$101,229.00 liko palikimo paveldėtojams. Atrodo, kad išlaidoms padengti, buvo sumokėta iš Monroe's palikimo gerokai virš milijono...

Palikimų tvarkytojas Norman Dacey prieš eilę metų parašė virš 700 puslapių knygą "How to avoid probate" (kaip išvengti "probate"). Per eilę metų buvo išleista naujos laidos su papildymais ir formomis, kaip patys skaitytojai gali pasidaryti "trusts" ir išvengti "probate" be jokių išlaidų, tik su notaro patvirtintais parašais. Kam bus įdomu, rasite tas knygas visose Amerikos bibliotekose.

Šiuo metu JAV labai plačiai vartojama palikimų for-

ma yra "revocable living trust" (šiam rašinyje vartoisu originalų pavadinimą anglų kalboje). "Living trust" forma yra ne nauja, senai vartojama. Anksčiau gal tik kilmieji ir turtingieji naudojo tą palikimų formą. Tačiau šiandien ji pasidarė visiems žinoma ir daugelio vartojama, nes suteikia daug lengvatų mokesčių ir kitais atvejais. "Living trust" nereikalingas "probate" teismo sprendimas ir išvengiama teismo bei viešo proceso išlaidos.

Turto savininkas su teisinio patarėjo pagalba surašo "trust", kur paskirsto, įstatymų nustatyta tvarka, savo turtą taip, kaip jis pats pageidauja.

"Living Trust" deklaracija pasirašoma prie liudininkų. Parašus patvirtina notaras ir advokatas. Toji deklaracija tampa teisinis dokumentas. Nekilnojamas turas perregistruojamas valdžios įstaigose "Living trust" valdytojų vardais. Savininkai valdo turtą, kol jie

\$1,200,00.00 be palikimų mokesčių, kurie kartais vadinami "death taxes", "estate taxes", "inheritance taxes". Čia jus sutaupytumėte iki \$235,000.00.

Jūsų palikuonys ("beneficiaries"), kuriems paliksite iki \$1,200,000.00 palikimą, nemokės ne tik "inheritance" palikimo mokesčių, bet nemokės ir kapitalo pelno ("capital gains") mokesčių, kurių, parduodant turtą, susidarytų apie \$380,000.00.

Vienintelė įstaiga, su kuria jūs turėsite atsiskaityti ir duoti apyskaitas yra IRS ("Internal Revenue Service"). Paskutinis mano šio rašinio tikslas – priminti visiems žinoma reikalą, kad ilgus metus vergavusi mūsų Tėvynė Lietuva yra laisva ir nepriklausoma. Lietuva laukia mūsų visų ekonominės paramos. Čia trumpai noriu paaikškinti keleta minčių, kurių gal palengvintų mūsų tikslą ir paramą Lietuvos gerovei.

Visi žinome apie galimybes per lietuvių fondus ir šalpos organizacijas, mokant grynais pinigais – aukomis ir už tai gaunant pakvitavimus, kad duotos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

Yra ir kita galimybė, kaip pervesti ar paaukoti dalį savo nekilnojamo turto per "charitable remainder trust" pagal specialiai sudarytą sutartį. Minėtas "trust" parduos gautą nekilnojamą turtą be jokių federalinių mokesčių ir visą gautą kapitalą investuos iki abiejų, vyro ir žmonos, mirties, mokėdami jums palūkanas už gautas investicijas pagal susitarimą.

Pagal "Internal Revenue Code Section #664" jūs tu-

SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro paskutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA
19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

rite gauti ne mažiau 5% ir ne daugiau 12%. Po paskutiniojo ("donor") aukotojo mirties jūsų visas kapitalas per "charity trust" bus perduotas Lietuvai. Gali būti pareikšta ir pageidavimas, kam jūsų auka turi būti perduota. Čia aptartas atvejis yra tinkamiausias nekilnojamo turto nuosavybėms, kurių rinkos kainos stipriai pakilusios.

(Šioj vietoj skaitykit puslapio pabaigoj esančią lentelę. Red.)

Naudojant "charitable remainder trust" yra būtina turėti tvirtą administraciją, praktikuojantį toje srityje teisinį patarėją, buhalterį, susipažinusį su "trust" operacijomis, nes periodinės apyskaitos bus siunčiamos "Internal Revenue Trust".

"Trust" kaitalo investavimai bus svarbiausias darbas. "Charity" organizacijų vadovai turėtų rimtai pasvarstyti apie tos rūšies kapitalo verbavimą ir stiprios organizacijos sudarymą.

Turintiems šeimas, vaikus, kils klausimas, kaip su palikimu vaikams atidavus turtą šalpos organizacijai.

Jeigu jūs kito turto neturite, tą klausimą galima (Nukelta į 12 psl.)

Pavyzdžiui imkime prieš keliolika metų pirktą 10 butų pastatą. Dabartinė pastato rinkos kaina apie \$1,000,000.00. Visa pastato vertė amortizuota, išskyrus žemės sklypą. Sakykime, kad parduodant pastatą, susidarytų:

Pardavimo išlaidų	\$ 40,000.00
Federalinių ir valstijos mokesčių	\$312,000.00
Viso išlaidų	\$352,000.00
Liktų kapitalas \$1,000,000.00 – \$352,000.00	= \$648,000.00
Investavus kapitalą iš 8% – palūkanos	\$ 51,840.00

Atiduodant pastatą "charitable trust"	\$1,000,000.00
Pardavimo išlaidos	\$ 40,000.00
	\$ 960,000.00
Investavus \$960,000.00 iš 8% – palūkanos	\$ 76,800.00

Atiduodant pastatą "charitable trust"	
1/2 t.y. 50%	\$500,000.00
Pardavimo išlaidos – 50%	\$ 20,000.00
	\$480,000.00
Investavus \$480,000.00 iš 8% – palūkanos	\$ 38,400.00

Parduodant 50%	\$500,000.00
Pardavimo išlaidos	\$ 20,000.00
	\$480,000.00
Federaliniai ir valstijų mokesčiai	\$156,000.00
Liktų savininkui pajamų	\$324,000.00

Savininkas dar gautų federalinių mokesčių kredito už turtą, atiduotą į "charity":	
41% \$480,000.00	\$196,800.00
30% už pajamas \$480,000.00 pirmais metais	\$144,000.00
Likutis kredito per sekančius 5 metus	\$ 52,800.00

(Pabaiga)

KIENO GALIA – TO IR VALIA

Vladas Vijeikis

Lithuanian Mercy Lift "Drauge" verksmingai klausia: Kur dingo penki milijonai? Tai tie milijonai, kuriuos Amerikos valdžia pažadėjo Lietuvai. Užsimenama, kad praėjusiais metais buvo kalbama apie dešimt milijonų. Vėliau sumažėjo iki penkių. O dabar sakoma, kad ta suma visai Sovietų Sąjungai.

Naivūs geri žmonės Lithuanian Mercy Lift nesupranta polininių žaidimų. Lietuvos prezidentas Amerikos žurnalistams pareiškė, kad Lietuva niekad nebuvo ir nenori būti Sovietų Sąjungos nariu. Tad pašvilpk. Nei iš tų penkių milijonų ne gausi nė sudilusio cento. Nepriklausai prie Busho mylimos Gorbačiovo draugystės.

Lithuanian Mercy Lift darbuotojai turi palaukti sekančių metų. Tada bus rinkiminiai metai. Tada Bushas žadės gal ir bilijoną. Ką jam reikšia. Amerikiečiai jau girdėjo jo pažadus. Bet amerikiečiai įpratę į politikierių pažadus, tad dėl to per daug neverkia. Čia toks lyg ir tautinis pasismaginimas.

Politikierius žada, mes klausome. Politikierius nepildo, mes dėl to neverkia me. Įprasta ir suprata. Bet Lithuanian Mercy Lift dar to nesuprato.

Mano draugas Florijonas yra pasiūlęs gerą projektą. Reikia paskelbti, kad Lietuvoje išrastas būdas gaminti benziną iš buročių. Nereikės nei tų penkių milijonų. Padės bilijonus kasdien. Bet šioje vietoje reikia suabejoti. Ar Bushas išdrįs pakelti ranką prieš savo širdies draugą Gorbačiova.

Labai įdomu paskaityti pareiškimą, kad siunčiamų į Lietuvą vaistų sudėtyje yra ir tokie, kuriuos naudoja pats Bushas. Čia labai knie ti patarti. Supirkite visus tuos vaistus Amerikoje. Kai Bushas jų negaus, atsirastų netik penki milijonai, bet žymiai daugiau.

Šalia Lithuanian Mercy Lift straipsnio yra nedidelė žinutė, kurioje aprašoma, kad už gen. Norman Schwartzkopf generolines žvaigždutes Kimo Yoshikawa sumokėjo 4,200 dolerių. Mūsų organizacijos pražiopsojo. Jeigu būtų nusiuntę

ekspediciją į Saudi Arabiją, kuri surinktų ne tik žvaigždutes, bet kėlnes, kepures, tuščias skardines ir kitus reikmenis, šiandien nereikėtų verkšlenti dėl tų niekingų penkių milijonų.

Pabaigai pateiksiu patarimą. Lithuanian Mercy darbuotojai tegul pasiskaito lietuviškus priežodžius.

PAS "ŠIOS DIENOS PILIEČIUS" – VINČĄ IR JANINĄ DOVYDAIČIUS

Kazys Januta

Kalifornijoje San Clemente miesto laikraštis paskelbė, jog vietinėj sporto veikloj pasireiškusiame Vincui Dovydaičiui suteiktas "šios dienos piliečio" titulas – "Citizen of the Day". Aprašyta, jog pensininko die-

Ten yra labai gerų patarimų. Sauso niekas neklauso. Kieno galia to ir valia. Prašančio rankos niekas nesveikina. Pažadėjo patiešijo, nedavė negriešijo.

O jeigu gyvenate iliuzijomis, tai palaukite rinkiminių metų. Būsime fantastiškai turtingi, bet tik pažadais.

nas čia leidamas Vincas Dovydaitis susipažinęs su jaunimo auklėtojais ir sporto vadovais. Iškėlęs sumanymą populiarinti Europoj ir Pietų Amerikoje mėgiamą futbolą. Sutarta ir įsteigta organizacija "American Youth Soccer organization".

Jaunystėje, Lietuvoje, V. Dovydaitis buvo LFLs ir vėliau Jaunlietuvių Sporto Organizacijos JSO narys, futbolo, krepšinio ir stalo teniso žaidėjas. Dirbo Kaune sporto rūmuose ir kurį laiką pirmininkavo jaunlietuvių Kauno sporto klubui. Treniravo moterų krepšinio komandą. Kaip yra prasitaręs, ten susipažino su sportininke Janina Urnežaitė, vėliau susituokė ir šiandien abu tebėra sporto entuziastai.

Iš Lietuvos atsivežtą patirtį V.D. panaudojo San Clemente ir apylinkėse. Penktą metų įvairiose aukštesniosiose mokyklose jis buvo futbolo soccer treneriu. Pradėjęs su mažu būreliu per keletą metų 4000 su viršum jaunuolių įtraukė į šį sportą. Taip tad čia Vincas Dovydaitis pasidarė labai populiarus, amerikiečių ne pavardė ar vardu vadinamas, o tik "Mister Soccer".

Dovydaičių pirmieji žingsniai panašūs kaip ir kitų pokarinių ateivių Amerikoje, – susirast darbą, rūpintis sūnų kėstutį ir dukrą Rasą mokslan leisti. Padirbėję porą metų Detroite visa šeima persikėlė į Kaliforniją. Vincas dirbdamas statybos pramonėje įsižiūrėjo ko-

kia technika naudojama, šeimos pagalba El Monte pirkimą mažą namą padidino, pristatydamas naują kambarį. San Bernardino kalnuose pirkė žemės ir ten laisvalaikiais pasistatęs trijų aukštų namą ir vasarą ir žiemą ten galėjo poilsiauti.

Nieko nėra amžino, taip ir Dovydaičiai pardavė tas nuosavybes, ėmėsi didesnės statybos. Nelengvai dirbo, bet Ramiojo vandenyno pakrantėje, Pismo Beach pasistatė 18-kos kambarių su maudymosi baseinu motelį. Pagaliau ir tą pardavė poilsiu išikūrė San Clemente mieste, kurio pakrantes skalauja tas pats vandenynas, kaip ir Pismo Beach.

Kai iš Detroito Dovydaičių šeima persikraustė į Kaliforniją Los Angeles lietuvių kolonijoje anais metais puikiai veikla reiškėsi Tėvynės Mylėtojų Draugijos skyrius ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75-ta kuopa. Abu Dovydaičiai įstojo į šias organizacijas ne tik nariais mokesčių mokėtojais, bet ir darbo ir savo sumanumo nepagalėjo organizacijoms: Vincas keletą metų buvo SLA 75-tos kuopos valdyboje finansų sekretorium.

Lietuvoj sporto žinėlėmis Vincas talkininkavo "Jaunajai Kartai", "Trimtui" ir "Dienai". Spauda pamėgta. Ir dabar jų namuose apstu spaudos. Prasivėrus geležinei uždangai Dovydaičiai giminėms ir pažįstamiems Lietuvoj užprenumeravo bene 10 įvairių išėjusių laikraščių. Dažnai spaudoje randama jų pavardė ką nors padovanojus. Vliko

darbams per Tautos Fondą ir kitomis progomis Dovydaičių paaukota suma jau viršija tris tūkstančius dolerių. Ir štai, kai prieš penktą metų sūnus ir duktė tėvams surengė 50 metų vedybines sukakties paminėjimą, kvietimuose buvo pastabėlė mieliems sveteliams atvykti be dovanų o jei kas norės ta proga galės Tautos Fondui paaukoti.

Ir šįmet, kai po penkių metų dalis anų svetelių rinkosi San Clemente Dovydaičius pasveikinti, vėl ta pati pastabėlė: tik be asmeninių dovanų! Damiai Dovydaičiai begyvendami ir dabar tebėra sporto mėgėjai: plaukiojimas ir tenisas atgaila. Sveteliai perduodami Dovydaičiams geriausius linkėjimus, manau, jog neretas nors mintimis iš Vinco "šios dienos piliečio" titulo nors dalelę paėmę jungė ir Janinos garbei.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

"TORVIL" LTD.

FORMERLY L & J CANADIAN-EUROPEAN EXP. IMP. CO.

**NEW LOWEST PRICES
DOOR TO DOOR DELIVERY**

**PARCELS
SERVICE**

- **PARCELS PACKED BY CUSTOMER** (New and Used Clothing) (min. 5kg/12Lbs., no max. limit)
- **STANDARD FOOD PARCELS** (regular delivery)
- **EXPRESS FOOD PARCELS** (14 days delivery)
- **MONEY** (hand to hand delivery)
 - regular (4 weeks)
 - express (7 business days)
- **DELIVERY OF DRUGS AVAILABLE WITH DOCTOR'S PRESCRIPTION**
- **MEDICAL INSURANCE FOR VISITORS** (Canada only)
- **INVITATIONS FOR VISITORS**
- **SALE OF RUSSIAN CARS** Lowest prices - 3 weeks delivery (Volga, Lada, Samara, Moskvich, Tavria, Niva).

COMING SOON "AIR CARGO"

CANADA

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit #7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel: (416) 798-3320
Fax: (416) 798-3321

Branch
TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416) 534-3860
Fax: (416) 533-4910

**LITHUANIA
LATVIA
ESTONIA
UKRAINE
BYELORUSSIA
MOLDAVIA
ARMENIA
GEORGIA
LENINGRAD
MOSCOW**

U.S.A.

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, Ill. 60622
Tel: (312) 278-5258
Fax: (312) 278-0875

Branch
R&R INTERPOSTMR CO.
1055 Broadway
Buffalo, N.Y. 14212
Tel / Fax (716) 894-9880
ACCEPT PARCELS BY UPS

KAS NAUJA CHICAGOJE

"Lituanicos" futbolininkai.
Atsisveikino Kultūros Taryba.
Kalbėjo R. Ozolas ir J. Tumelis

Praėjusi vasara nedavė progos ir "Lituanikos" futbolininkams atostogauti. Priešingai – ji buvo bent pora kartų sunkesnė. Dvi komandos – vyrų ir veteranų buvo išvykusios Lietuvon, kur dalyvavo IV Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynėse. Kaip ir buvo galima tikėtis, "Lituanicos" vyrai ten pergalių nepasiekė, nes nuvažio "lopytos" sudėties – be savo gerųjų žaidėjų iš tėvynės. Reikėjo ten ieškoti pasipirties iš vietinių komandų, tačiau ir su jais toli nebuvo galima nueiti, nors kai kurias rungtynes chicagiečiai sužaidė visai gerai, o vietinė publika (žaista Klaipeidoje, Kretingoje ir Gargžduose) kėlė nemažas oviacijas "Lituanicos" vyrams.

Kuomet dalis "Lituanicos" žaidėjų viešėjo Lietuvoje ir ten žaidė, iš likusiųjų futbolininkų sudarytos komandos dalyvavo keliuose dideliuose vasaros turnyruose. Genoa City vykusiame turnyre "Lituanica" laimėjo net pirmąją vietą ir parsivežė didžiulį trofėjų, o St. Joseph gavo trečiosios vietos taurę.

Pirmenybių pradžia "Metropolitan" lygos aukščiausioje divizione yra labai sėkminga: laimėtos pirmosios trejos rungtynės ir surinkta daugiau taškų negu per visą pirmąjį ratą. Nugalėtos stiprios komandos: United Serbs 3-0, Green White 2-0 ir Maroons 2-0. Pirmosios rungtynes prieš Spartos vienuolikę atidėtos, nes nepasirodė lygos teisėjai. Sužaistose draugiškose rungtynėse, "Lituanica" laimėjo įtikinančiai 4-1.

"Lituanica" taip pat varžosi ir dėl JAV Mėgėjų Taurės. Čia įveiktos jau dvi kliūtys: nugalėta "Albanian Stars" 3-2 ir "Kickers" 1-0. Tačiau sekančiose rungtynėse klubo vadovybė jau žada nestatyti geruosius savo žaidėjų, nes juos nori "taupyti" pirmenybių susitikimams (beje, per paskutines rungtynes buvo sužeisti du vieni iš geriausių žaidėjų, jų tarpe naujausia pasipirtis iš Vilniaus "Žalgirio" – Ričardas Zdančius (paskutiniu metu buvęs "Žalgirio" meistrų komandos kapitonas). Šis aukštos klasės žaidėjas, kuris kartu su kitu žalgiriečiu Aidu Grigaliūnu į Chicago atvyko tik prieš 5 savaites, kiekvienose rungtynėse įmušdavo mažiausia po vieną įvartį. Jeigu jo sužeidimas pasirodys rimtesnis, tai vargu ar jis šį sezoną

galės pasirodyti aikštėje, o tas jau būtų nemažas nuostolis rudenį be pralaimėjimų žengiančiai "Lituanikai".

ATSIŠVEIKINO KULTŪROS TARYBA

JAV LB Kultūros Taryba, kuri baigia savo trijų metų kadenciją, rugsėjo 28 d. Chicagos "Seklyčioje" buvo surengusi atsisveikinimo vakarą. Čia dalyvavo apie 60 šios Tarybos darbuotojų, rėmėjų, spaudos žmonių.

Apie Tarybos veiklą platoką apžvalgą padarė jos pirmininkė Dalia Kučėnienė, kuri padėkojo visiems už patirtą paramą trijų metų laikotarpyje. Ji išvardino eilę pavardžių, labiau prisidėjusių prie Tarybos veiklos. Pirmoje vietoje paminėjo teatrą, toliau dailę, muziką ir kt.

Muzikos srityje akcentavo jaunojo smuikininko Vilhelmo Čepinskio atsikvietimą Amerikon, kur jis buvo priimtas į garsiąją Julliard muzikos mokyklą New York. Kadangi šis užsimojimas pareikalaus daug pinigų, ji kvietė visus tautiečius prie šio reikalo finansiniai prisidėti.

Kadangi abu Čepinskiai (buvo ir tėvas Stasys) šiame pobūvyje asmeniškai dalyvavo, todėl D. Kučėnienė pakvietė jaunąjį smuikininką šį tą susirinkusiems pagroti. Pobūvio dalyviai čia turėjo progą išgirsti P. Sarasate kūrinį "Čigonų melodijas" (akomponavo muz. Alvydas Vasaitis). Atrodo, kad visiems patiko šio gausaus smuikininko pirmasis viešas pasirodymas Chicagoje.

Apie Vilhelmą šiltai atsi-

Lietuvos Aukščiausios Tarybos deputatas Romualdas Ozolas, kalbėjęs apie padėtį Lietuvoje Jaunimo Centro kavinėje
Ed. Šulaičio nuotr.

JAV LB Kultūros Tarybos atsisveikinimo vakaronėje buvo galima laimėti ir paveikslų. Čia matomos tos Tarybos darbuotojos: Nijolė Martinaitytė ir pirm. Dalia Kučėnienė kartu su viešnia iš Vokietijos – Egle Juodvake prie laimėjimo bilietų.
Ed. Šulaičio nuotr.

liepė ir čia trumpą kalbą pasakęs Lietuvos gen. garbės konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza. Jis pareiškė, kad dabar, kada Lietuva jau nepriklausoma ir skiriami ambasadoriai, tokio ambasadorium Lietuvos kultūrinėje srityje turės būti ir jaunas smuikininkas.

Pobūvio dalyviai turėjo progos pasivaišinti, pasikalbėti ir net laimėti kauniečio dail. K. Žardalevičiaus paveikslų.

Lietuvos Sąjūdžio pirm. Juozas Tumelis daro pranešimą Chicagos Jaunimo Centro kavinėje apie Sąjūdžio veiklą.
Ed. Šulaičio nuotr.

KALBĖJO R. OZOLAS IR J. TUMELIS

Lietuvos politiniame gyvenime gerokai aktyvūs žmonės – Aukščiausios Tarybos deputatas Romualdas Ozolas ir Lietuvos Sąjūdžio pirmininkas Juozas Tumelis padarė pranešimus Chicago lietuviams rugsėjo 25 d. Jaunimo Centro kavinėje. Nežiūrint, kad tai buvo darbo dienos vakaras, mūsų tautiečiai perpildė kavinės patalpas, norėdami daugiau sužinoti apie politinę padėtį mūsų tėvynėje.

Žinoma, ko nors ypatingai naujo susirinkusieji neišgirdo, nes dabartiniais lai-

PAGALBA LIETUVOS ŪKIUI

Kalbėdamas apie pagalbą Lietuvai, Kauno universiteto profesorius Jonas Punys Dirvoje" rašė: Lietuvai reikia tokių dovanų, kurių greit nesuvalgytume. Tame straipsnyje J.P. detalai išdėstė kokios pagalbos Lietuvai reikia. Tai buvo dar prieš Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimą. Ją atgavus "Dirvos" redaktorius B.G. teigia: "Prasigysvime ir vėl, tik būkime vieningi ir darbštūs". Tačiau Nepriklausomybę įtvirtinant taip skaudžiai nunaikintoj tautoj, taip supančiotoj ekonomijoje reikės sukte suktis. Reikės ir visokeriopos pagalbos iš tėvynėj esančių ir iš svetur gyvenančių lietuvių.

Prieš metus dešimt Clevelando kolonijos lietuvių įsteigė akcinę bendrovę "Mūsų Sodybą" tikslu sutelkti kapitalą platinant akcijas ir tuos pinigus investuoti į Lietuvos žemės ūkį. "Mūsų Sodyba" yra įregistruota Ohio valstijoje su teise po 100 dolerių pardavinėti akcijas, kad sutelkus bent 100.000 dolerių pradinio kapitalo bendriems projektams, dirbant su Lietuvoje gyvenančiais ūkininkais ar jų kooperatyvais.

"Mūsų Sodybos" čarteryje yra numatyti sekantieji tikslai: Investuoti į žemę,

žemės ūkio pastatus, padargus, sėklas, galvijus ir sudarinėti sutartis su pavieniais ūkininkais, ar jų grupėmis bei organizacijomis, traktorių nuomavimo organizavimui ir kitų žemės ūkio projektų vygdymui. Čarteris numato ir pagalbos organizavimą žemės ūkio kooperatyvus steigiant.

"Mūsų Sodybos" direktoriai Vytautas Staškus ir dr. Antanas Butkus lankėsi Lietuvoje ir plačiai išsikalbėjo su Lietuvos žemės ūkio ministerijos pareigūnais, su Žemės ūkio ir Veterinarijos Akademijų rektorais bei kitais profesoriais, susitiko su privačiais ūkininkais ir su kooperatyvinių ūkių administracijoms. Visur jie gavo didelį pritarmą ir aptarė keletą konkrečių projektų, kurių įvygdymas duos didelę naudą ir Lietuvos žemės ūkiui ir "Mūsų Sodybos" akcinei bendrovei.

Numatytiems projektams įgyvendinti reikia sutelkti bent "Mūsų Sodybos" direktorių numatytą kapitalą, o to kapitalo telkimas eina labai pamažu – beveik tik "vėžio žingsniu". Iš dalies tam yra ir pateisinančių priežasčių: – Sovietų žudynės ir teroras, k.a. sausio 13, ar Medininkuose, įstatymų dėl investicijų ar nuosavybės ap-
(Nukelta į 11 psl.)

kais žinias iš Lietuvos galima gauti tuoj pat ir svečių pateiktieji žodžiai nebuvo nauji. Tačiau idomu buvo pamatyti tuos asmenis, kurių pavardės plačiai buvo linksniuojamos paskutiniiais metais Lietuvos spaudoje.

R. Ozolas plačiau papasakojo apie Lietuvos parlamento veiklą, jos kazi kuriuos politinius momentus. J. Tumelis apsistojo ties Sąjūdžio darbais – buvu-

siais ir dabartiniais. Nors kalbėtojas pažymėjo, kad ne nori reklamuoti Sąjūdį, bet jis negalėjo išvengti ir jo žodžiai nuskambėjo kaip rinkiminė kalba. Žinoma, tai nėra nusikaltimas. Nors tvirtinama, kad Sąjūdis nėra politinė partija, bet pracityje, ir ateityje jis žada remti ar išstaryti savo kandidatus, arba kandidatus Sąjūdį palaikančių partijų. E.Š.

CLEVELANDE ir apylinkėse

PARDAVĖ SUPERIOR SAVINGS

JAV federaliniai taupomųjų įstaigų reguliatoriai nuo pernai tyrinėjo Superior Savings Association, kuri esą dėl "netradicinių paskolų praktikos" tapo nepastovi. Ši įstaiga tapo perimta Resolution Trust Corp. Priežiūron. Pastarosios organizacijos tikslas yra sumažinti mokesčių mokėtojams nuos tolius gelbstint nusmukusias taupymo įstaigas, kartu persekiojant teisme nusikaltusius eikvotojus.

Š.m. rugsėjo 27 d. Lakewoodo Home Federal Savings Bankas nupirko Superior Savings. Home Federal sumokėjo už Superior Savings \$100,000, perimdamas \$35 milijonus indelių ir apie \$700,000 vartotojų paskolų. Home Federal sumokėjo apie \$7,6 milijonus už namų paskolas, kurių knyginė vertė yra \$8,4 milijonai. Taip pat gaus iš Resolution Trust Corp. \$21,3 milijonus pagalbą grynais. Buvęs Superior Savings savininkas Greg Zimmerman šiuo metu gyvena Scottsdale, Arizonoje. Kadaise Clevelando lietuvių pradėta Lithuanian Savings įstaiga, vėliau pakeitusi vardą į Su-

perior Savings, nustojo veikti. Superior Savings klientams š.m. rugsėjo 30 d. sąskaitų pranešimai buvo išsiuntinėti Home Federal Savings banko vokuose. Nuo dabar visos taupymo sąskaitos bus Home Federal Savings banke. Jos ir toliau yra valdžios apdraustos iki \$100,000. Ger. J.

TUNTININKŲ KONFERENCIJA MUMS PRANEŠA

Šių metų spalio 26-27 d. įvyks V-ji Tuntininkų Konferencija. Konferencija vyks Clevelando Lietuvių namuose, 877 E. 185 Street.

Į šią konferenciją kviečiame visus tuntininkus, vietininkus ir tunto vadijos narius. Konferencijos programa bus įdomi ir įvairi. Čia galės pasireikšti kiekvienas konferencijos dalyvis.

Norėdami iš anksto žinoti, kam konferencijos metu reikės nakvynės, prašome apie tai pranešti Konferencijos registratorei, s. Onai Šilėnienei. Tuo reikalu prašome skambinti vakarais telefonu: (216) 383-0037.

s. fil Gintautas Taoras.

RUDENS FESTIVALIS

Prasidės š.m. lapkričio 10 d. sekmadienį po 10:30

KONCERTAS - LINKSMAVAKARIS

Šeštadienį, spalio 26 d. 7:00 val.

Dievo Motinos parapijos auditorijoje

Atlieka liaudies melodikos muzikantų ir dainininkų Klaipėdos vyrų ansamblis

"Uostamiesčio Muzikantai"

Bilietai po 12, 10 ir 7 dol. gaunami

sekmadieniais Dievo Motinos parapijos kavinėje arba skambinti tel: M.Aukštuoliui 481-9928 ar A. Stungienei 944-3669

Rengia LB Clevelando Apylinkės Valdyba

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą tiūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Solistės Gražinos Apanavičiūtės koncertas Clevelande įvyko rugsėjo 29 d. Iš kairės: Vincas ir Liuda Apaniai, akomp. M. Motekaitis, solistė Gražina Apanavičiūtė, klebonas G. Kijauskas, S.J., Salomėja ir Kęstutis Šukiai. V. Bacevičiaus nuotr.

PAGALBA LIETUVOS ŪKIUI

saugos nebuvimas ir kt. Visa tai sudarė nepalankią atmosferą – netikrumą dėl ateities ir dėl kapitalo telkimo Lietuvos ūkiui.

Ačiū Dievui, dabar šios kliūtys jau pašalintos – Lietuva atsistojo ant labai tvir-

val. Sumos Sv. Jurgio parapijos salėje. Laiškai ir loterijos bilietai išsiuntinėti parapijiečiams. Papildomus bilietus galite gauti klebonijoje arba po savaitgalio pamaldų bažnyčios prieangyje. Visi clevelandiečiai yra kviečiami dalyvauti šioje šventėje.

PARAPIJOS TARYBOS RINKIMAI

Š.m. spalio 10-20 d. savaitgalį per visas Mišias slaptu balsavimu bus renkami 5 nauji nariai į Sv. Jurgio Parapijos Tarybą.

Ger.J.

tų teisinių pagrindų, paruošti ir priimti visi įstatymai dėl privatizacijos, dėl investavimo ir kt. Dar daugiau, Lietuva, anot AT pirmininko V. Landsbergio kaip Feliksas žiba Pasaulio tautų akyse. Pasaulis Lietuvai rodo nuostabų prielankumą. Gi visa tai liūdi, kad bet kokia investacija bus produktyvi, naudinga ir pelninga.

Trumpai tariant, šiandien Amerikos lietuviai nebeturi jokios teisės atsikalbinėti. Savo rimtą pagalbą mes turime sutelkti jau dabar – šiandien. Prisiminkime, ką kalbėjome bėgdami iš Tėvynės, ką sakėme kiekvieną Vasario Šešioliktąją ir kitomis progomis kad Lietuvą mylime visa širdim. Dabar jau gražių žodžių nebeužtenka, reikia konkrečios akcijos – pagalbos.

Ligšiolinės mūsų aukos, o aukojome gana gausiai, buvo, anot profesoriaus J. Punio, dovanos, kurios greitai suvalgomos, o dabartinei

Lituvai reikia kitokių – investicijų, kurios nešų ilgalaikę naudą. Pirkimas "Mūsų Sodybos" akcijų kaip tik ir yra viena iš tokių tikros pagalbos priemonių. Nedelskime ilgiau!

Akcijų reikalais kreiptis į Vyt. Staškų 17511 Neff Rd. Cleveland OH. 44119-1969

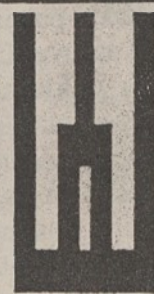
Antanas Butkus

MAISTO SIUNTINIAI Į Lietuvą ŠVENTĖM Žemesnėm kainom:

mėsa, dešros, sūris, aliejus cukrus, ryžiai, kava ir kt. Įvairaus dydžio: 55 svarų, 30 sv., 15 sv. Kainos nuo \$50. – iki \$90. – dol. Kreipkitės – suteiksim smulkesnę informaciją.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

481-6677

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

IŠRINKTA JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NAUJA VADOVYBĖ

Naujoji JAV Lietuvių Bendruomenės XIII-ji Taryba, susirinkusi į pirmąją sesiją Philadelphijoje 1991 spalio 4-6 dienomis, išrinko trejų metų Krašto valdybos pirmininką.

Pasiskirstė į aštuonias nuolatinės darbo komisijas. Išklause ir patvirtino buvusio prezidiumo, Garbės teismo, Kontrolės komisijos ir darbą baigiančios Krašto valdybos (iš Chicagos), įvairių institucijų bei komitetų veiklos pranešimus. Svarstė ateities planus ir darbus. Priėmė nutarimus LB veiklos stiprinimui ir plėtimui. Džiaugėsi ir sveikino Nepriklausomos Lietuvos Respubliką jai laimėjus laisvojo pasaulio valstybių pilnutinį pripažinimą.

Į JAV LB Tarybos prezidiumą išrinkti pirmininkas Vytautas Kamantas (Sparta, Michigan), vicepirmininkai dr. Vytautas Narutis ir Birutė Vilutienė, sekretorės Svajonė Kerelytė ir Gražina Kamantienė.

Į JAV LB Garbės teismą išrinkti pirmininkas dr. Antanas Razma (Chicago), dr. Zigmantas Brinkis, advokatė Daina Kojelytė, dr. Vytautas Majauskas ir dr. Pranas Zundė.

Į JAV LB Kontrolės komisiją išrinkti pirmininkas Rimantas Aukštuolis (Cleveland, Ohio). Kęstutis Bileris ir Linas Kučas.

Nauju JAV LB Krašto

valdybos pirmininku išrinktas Vytautas Maciūnas iš Philadelphijos. Jis pasikvies naujos Krašto valdybos narius, juos tvirtins Taryba ko respondenciniu būdu. Pareigas perims lapkričio mėnesį.

Visi JAV LB Tarybos nariai (viso 70) pasiskirstė į aštuonias nuolatinės Tarybos darbo komisijas:

Švietimo reikalų – pirm. Juozas Polikaitis (Chicago),

Kultūros reikalų – pirm. dr. Petras Kisieliūsis (Chicago),

Politinių reikalų – pirm. Zigmantas Viskanta (Los Angeles),

Socialinių reikalų – pirm. Adolfas Armalis (St. Petersburg, FL),

Religinių reikalų – pirm. kun. Matas Čyvas (St. Petersburg, FL),

Finansinių reikalų – pirm. Česlovas Mickūnas (Boston, MA),

Jaunimo reikalų – pirm. Eduardas Meilus (Worcester, MA),

Organizacinių reikalų – pirm. Paulius Alšėnas (Cleveland, OH).

DR. RASA RASTAUSKIENĖ

(Atkelta iš 5 psl.)

ma. Po pranešimo į keliamus klausimus, prelegentė atsakinėjo žinoviškai ir įtikinančiai. Tad nenuostabu,

Aukščiausios Tarybos deputatę dr. Rasą Rastauskienę, po pranešimo New Yorke sveikina visuomeninkas Jurgis Valaitis.

kad klausytojai audringai plodami nekartą pašokdavo iš kėdžių. O vienas klausytojas viešai pasidžiaugė, kad ir mes, lietuviai turime savo "Iron Lady". Programai pasibaigus, L.T.s-gos Centro Valdybos pirmininkas Dr. Povilas Švarcas padėkojo C. V-bos vicepirmininkei Rūtai Sakienai už viešnios apgyvendinimą bei globą, L. Tautinių Namų pirmininkui Jonui Petroniui už šio priėmimo surengimą ir visai C. V-bai už glaudų bendradarbiavimą. O taip pat ir visiems svečiams už gausų atsilankymą. Tačiau ypatinga padėka priklauso viešniai, kuri neužsidariusi savo profesiniame klate, suranda tiek laiko ir noro Tėvynės atstatymo darbui.

Užsklandai noriu pareikšti, kad jei tokie deputatai dabar vadovauja Lietuvai, tai Lietuva greitai atkūs ir sužibės naujais laimėjimais. Garbė pasvaliečiams, išrinkusiems tokią puikią deputatę jiems atstovauti. Didelė padėka priklauso ir L. Tautinei S-gai už šios iškilios viešnios iškvietaimą.

P.S. Šis rašinėlis skirtas viešnios apsilankymui paminti. Jos pareikštoms mintims apibūdinti reikalingas atskiras straipsnis.

F. M-tis.

PALIKIMAI...

(Atkelta iš 8 psl.)

spręsti kartu sudarant "charitable remainder trust".

Tuo pačiu laiku sudarykite "irrevocable life insurance trust" iki atiduodamo turto vertės. Apsidrausite patys, žmona ir vyras kartu vienoje draudimo "policy".

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Paskutiniajam mirus, vaikai gaus be "probate" ir be jokių pajamų ar palikimo mokesčių, pagal jūsų paskirstymą, visą draudimo sumą.

Draudimo kaina priklauso nuo amžiaus ir sveikatos stovio. Paprastai, draudimo kaina daug žemesnė jaunesniems. Jeigu jūs turite jauną žmoną mokėsite mažiau. Pavyzdžiui: už \$1.000.000, vyro amžiaus 80 m. žmonos 73 m., apytikriai mokėsite 23.000 – met. Amžiaus tarpe 75 m. ir 65 m. daug pigiau. Draudimo vertė \$500.000 – bus pusė kainos draudimo mokestis – premija bus išskaitoma iš anksčiau minėtų gaunamų palūkanų.

Manau, kad tokiu būdu sudarytas "charitable remainder trust" turėtų pasiūlyti ir sukauptu kapitalu padėtų atstatyti Lietuvos ekonominį gyvenimą.

NENUSTOKITE KALBĖJĘ...

(Atkelta iš 1 psl.)

čiųjų grupės (pvz.: sovietams Lietuvos auksą atidavusių valstybių) – ciniškai

saviesiems interesams naudojama.

Esant tokioje būklėje, tylėti ir tik svajoti apie ateitį būtų nusikaltimas. Reikia apgalvotų būdų norimam (iš tikrųjų: Lietuvai būtinai reikalingam!) tikslui siekti.

Tad, žodelis apie vieną strategijos pavyzdį kelyje į tą tikslą. Lietuvos vardu, aišku, privalo kalbėti Lietuvos valdžia. Tik Lietuvos valdžia ir derybas ves. Tačiau išeivija gali ir gal net privalo būti tuo už Lietuvos sienų balsu, kuris, kaip iš vokiečių kacetų gyvi išėję žydai, šias skriaudas visur keltų, kuris reikalautų, kad už jas būtų atlyginta. Tuomet Lietuvos valdžios atstovai derybų metu galės tinkamiau kelti tuos pačius reikalus, jiems šiokią tokią užnugarį turėti.

Yra būtina nenustoti kalbėti apie Lietuvai padarytas skriaudas. Aišku, reikia kalbėti ne savo tarpe, bet viešu moje. Naujai išrinkta JAV LB vadovybė šį reikalą turėtų pasvarstyti, ji su Lietuvos valdžia derinti. Ar ne laikas galvoti ir apie Lietuvai padarytų skriaudų instituto steigimą?

(1991-X-8)

Mylimai

DR. KSAVERAI ŽILINSKIENEI

buvusiai Lietuvos vyriausiai skautininkei, Korp. Patria garbės filisteri, daugybės organizacijų dalyvei mirus, brangią dukrą DR. VITĄ VILEIŠIENĘ – SHERVIN, jos vyrą DR. SHERWIN, anūkę BIRUTĘ VILEIŠYTĘ PHD., anūką PETRĄ VILEIŠĮ JR., proanūkes ONYTĘ ir REGINĄ ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiam ir kartu liūdime.

Liusė E. Gureckienė, CT.
Gintaras ir Indris, P.V.E CA.
VI. Žilinskas, FL.

A.A. JUZĖ GRIKIENĖ

UŽBAIGĖ ŠIOS ŽEMĖS SUNKIĄ KELIONĘ.
JOS SESUTĖ, MŪSŲ MIELĄ BIČIULĘ

DANUTĘ KAŠKELIENĘ

NUOŠIRDŽIAI UŽJAUČIAME

Liūdas Reivydas
Izabelė Oksienė
Vladas Gylis
Petras Maželis
Onutė ir Pranas Dovydaičiai
Stasė ir Kazys Griciai
Rūta Sakienė